

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

iulie 2013 (Anul V) Nr. 53 (7 / 2013)

BOEM@

Live Literature

iulie 2013 (Anul V) Nr. 7 (53) - 40 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

7 / 2013

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău

Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactor șef adjunct: Victor Cilincă

Redactori: Paul Sân-Petru, Coriolan Păunescu, Saint-Simon Ajarescu, Constantin Oancă, A. G. Secară, Dimitrie Lupu, Patricia Lidia, Cristina Roșu, Cosmina Cosma

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Daniela Neculai

Colaboratori:

Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Adalbert Gyuris (Germania), Melania Cuc (Bistrița), Tănase Carașca (Tulcea)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0336 800313**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Cloșca, Nr. 1,
Bloc PS11, Sc. 8, Ap. 186, Galați, 800324

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Luca Cipolla (p.4), Valeriu Marius Ciungan (p.7), Llelu Nicolae Vălăreanu (p.14), Olimpiu Vladimirov (p.15), D. M. Gaftoneanu (p.23), Ioan Gheorghiță (p.24), Sebastian Golomoz (p.25), Diana Handra (p.31), Diana-Ruxandra Diaconu (p.37), Vasile Popovici (p.38)

Proză: Joseph Daniel Haske: Câteva gânduri de dimineață - traducere de Liana Vrăjitoru Andresen (p.8), Patricia Lidia: Issa învață să fie politicoasă (p.16) / Domnul Corneluș (p.17), Maria Tirenescu: Roberta (p.26), Ioana-Claudia Dima: Acte repetate în parfum de tei (p.33)

Cronică de carte: Gheorghe A. Stroia: "Zâmbind vieții" sau Alternarea obedienței cu nesupunerea - crezul literar-artistic al întregii activități literare a Elenei Buică (p.6), Petre Rău: Umorel ca întâmplare neîntâmplătoare (p.18)

Note de lectură: Marieta Găurean: Dan Lungu - un tablou al lumii periferice (p.22), Mihaela Rotaru: Armonii celeste - lecție versificată despre cum să dăm în dar... lumină (p.29), Constanța Abălașei-Donosă: Denisa și șoaptele de catifea (p.32)

Eseu: Daniel Corbu: Elogiul Boemei (p.3) / Intimitatea publică a poeziei (p.12), Oana Panait: Dar iubirea... (p.5), Olimpiu Vladimirov: Popasuri tulcene cu Gala Galaction (p.34)

Debut (poezie): Miruna Rus (p.21), Monika Toth (p.36)

Aforisme: Ionuț Caragea: Aforisme (p.20)

Umor: Marius Zaharia: Stai în banca ta / Cum să protestezi corect (p.28)

In memoriam: Tania Niculescu: Până la replica finală (p.30)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.39)

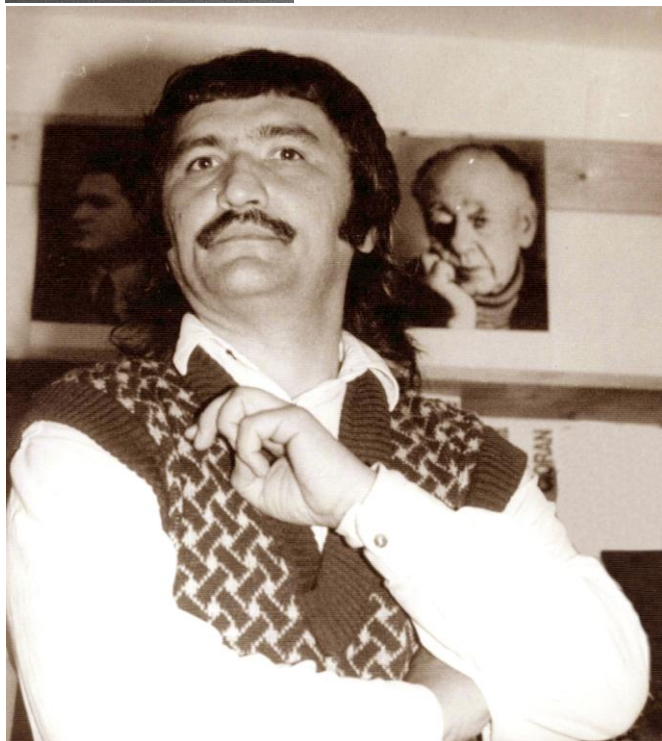
Grafică:

Coperta I: Vladimir Kush - To our time together

Coperta a IV-a: Jim Warren - Omul invizibil

Interior: Roland Florin Voinescu - Foto

www.boema.inforapart.ro

Daniel CORBU

ELOGIUL BOEMEII

Sunt un boem amator. Și de aceea m-am lăsat întotdeauna fascinat de adevăratul boem, de cel autentic. Deși altarul ceremoniilor boeme este cafeneaua, cârciuma, adevăratul boem nu trebuie confundat cu omul banal de cafea. El este filosoful cu gesturi aristocrate și gândire clară, este apostolul noutății atins de o forță magică, ocultă. Filosoful boem depășește în orice clipă platitudinea conformistă, sfidează înțelegerea comună a lucrurilor. Pe lângă filosofia boemă din cafenelele lumii, catedrele de filosofie cu profesori pedanți și lipsiți de haz sunt un vax. De la Socrate, poate cel mai mare boem european, și până la Pirgu din „*Craii de curte veche*”, diferența dintre filosofia boemă liberă și cea didactică, universitară e ca diferența dintre zei și niște deșeuri rău mirositoare servite cu ostentație de postmodernism.

Pe boem îl simți. Fiecare gest îi e ritualic și nu se avântă în dialog fără anumite ceremonii aristocrate. Cei care se amestecă precum musca-n lapte sunt veleitarii, amatorii, banalii Mitici. Ca și în cazul artiștilor autentici, boemul se naște cu blestemul boemiei. În preajma celor adevărați (le mulțumesc că m-au acceptat!) am ajuns să trăiesc clipe de boemie autentică. Dar nu numai atât! Pornind de aici, am reușit să înțeleg psihologia veleitarului în artă. Mimând mereu, cu forța de fixație creierală, probând continuu stările maniacale, veleitarul are momente în care crede, în care se simte adevărat.

O definiție a boemiei nu se cade. Ea ține de libertatea individuală. De gradul în care individul acceptă un anumit hedonism, un trai oarecum dezordonat, fără angajamente sau venituri fixe, de raportul său cu hazardul. În fond, boemul e un filosof

singuratic, un sacerdot care acceptă traiul de azi pe mâine. Dacă, accidental, prin voia bunului Dumnezeu, îi cade din ceruri vreo moștenire, îl poți admira probându-și generozitatea.

De multe ori boema a fost asimilată greșit cu alcoolul, foamea și risipirea zadarnică a timpului. Socrate nu bea alcooluri nici măcar cât tânărul Alcibiade, iar sistemul său maieutic (rezultat din pierderea timpului!?), consemnat de ucenicu-i fidel Platon, stă la baza filozofiei lumii.

Pe urmă, cine nu știe azi că Omar Khayam, marele poet al antichității orientale, cel care proslăvea în versuri femeia și vinul, n-a pus gura pe alcool toată viața, bându-și doar laptele și ceaiurile de ierburi? Faimosul filosof chinez Confucius era atins de aripa boemiei celeste, iar festinurile sale prin câciumile imperiului erau adevărate cursuri de vară de filosofie practică și nepractică. Nu întâmplător, Confucius a obținut de la împărat dezlegarea de a fi primit, respectat și ospătat cât va vrea în orice han al imperiului.

Despre boemi, cei care iubesc întâmplătorul, supa de nori și comerțul cu stele căzătoare s-a scris mult și de multe ori fals. Henri Murger prezintă în „*Scène de la vie de bohème*” o șleahță de poeți, pictori, compozitori și ziaști excentrici care condamnă viața burgheză. Jenant e că modestul autor parizian își prezintă boemii în contradicție cu așa-numiții oameni onorabili. În ce privește artiștii, mulți văd boema neapărat amestecată cu miresmele ratării. Deh, Dali avea dreptate când spunea, prin 1953: „*Singurul lucru de care lumea nu se mai satură niciodată e exagerarea*”.

Feriți-vă de cei care dezaprobă boema sau o înfierează cu mânie proletară! Boema a existat și va exista în toate timpurile, cu farmecul și exotismul ei, cu aria de desfășurare în templul profan, cum i se mai spune cafenelei, sau în alte locuri. Tagma boemilor nu va pieri. Boemii vor întreține magia noului, vor da palme gustului public, vor perfecționa arta dialogului, fie că se numesc Duchamp, Van Gogh, Pirgu, Zacharias Lichter, Eugen Andone, Dimitrie Stelaru sau Pena Corcodușa, pitorescul personaj din „*Craii de curte veche*”, în treacăt fie spus, singura carte bună despre boemă apărută la noi. Știu că Nichita Stănescu iubea enorm *Craii* lui Mateiu Caragiale și suferea pentru că era doar boem amator, în timp ce Theodor Pucă, Nicolae Velea sau Mazilescu erau autentici.

Cum spuneam, multe prostii s-au spus despre boemă și, de multe ori, de către cei dinafara lor, a dezaprobatorilor, care, în articole sau studii academice, recomandau boemilor dușul și tăcerea. Sper ca „*Martorii orbi*” - un roman al boemiei, cartea noastră care va apărea curând, să clarifice mai multe lucruri despre acest fenomen complex și magic.

Luca CIPOLLA
(Italia)

MUKHTAR (ALESUL)

Anotimpurile nu se termină iarna
și nu există o zi lăsată la întâmplare...
îmi desfășor kefiah
în fața deșertului,
glasul lui în tăcere,
răul, să știi, te ispitește în trup
când nu poate cu conștiința
și colubul are un rânjel familiar
construind gaura lui.
Întinsei mâna către neant,
carnea mea era mucava..
Ce făceam singur
și ce de-a inimii mele impulsul pulsației?
Auziți, auziți în depărtare
cum suflă khamsinul
și cum încrețește pielea mea veștejită...
lumină și încă lumină, soarele îmi încălzește ceafa,
să nu vedeți cum răsună aerul
și cum pârâitul nisipului
e mai degrabă pe cel al făcliilor?!
Nu-ți fie teamă să te arzi,
fiule,
susține-te suflului acela,
totul este viață;
acum încearcă să umbli,
înfruntă hamada,
în fond labilă și săracă de ispite,
apa e în tine, nu 65% din corpul tău,
deșert egal miraj
deci și oază,
știi bine...
vorbește farsi, română, italiană,
învață spaniola, araba, esperantoul,
te ascultă macul ăla
și vulpea ți-e soră precum o ploșniță,
cătea sau antilopă nu știi ce,
solifugul te batjocorește și face pe histriionul,

și între leul și impala,
cine-i victima și cine călăul,
cine poate descifra codul și să înțeleagă planul
Lui?
Unde e schema, proiectul?
Ai umilința să cauți
dacă îți place vânătoria de comori.
Fiecare cu scopul lui, cu veșmântul lui de mucava:
1+2+4 la fel ca 4+1+2 la fel ca 2+1+4
oricum fac șapte
și mereu trebuie să vă uniți în suma aia,
dacă unul se șterge, doiul să acorde ajutor,
să dezmembreze patrul, 2+2 sau 1+1+1+1,
numai țelul și sfârșitul aceluiaș
să fie tot șapte;
și dacă doiul se frânge,
nu contează,
suma să dea tot șapte,
deoarece natura pretinde asta,
fiecare cu scopul lui;
ce contează numele dat unui zeu, dacă iubești,
dacă inima ta e sinceră și atât de puternică încât
iubește și pe cine te urăște,
aceasta este raza care din est se deapănă,
acolo unde nu putem privi,
acolo unde răsare soarele.
Acum ți-e teamă de dună,
ci eu spun că nu vei afunda,
ce alte sirte și mlaștini
încă te vor mai opri?
Îți amintești după-amiaza aceea,
vegheai pe cel pe care tu-l numești cadavru
și nu simțeai nici o prezență,
percepeai o sudoare rece, durere,
dar era esența lui să vegheze pe tine
asupra unui înveliș de mucava.
Deci, din ce nivel de existență
vom putea înțelege rolul
unui tăietor de gâturi și al unui om prob,
al unui lunetist și al dușmanului în cătare,
cine stabilește distanța și diferența
între un călău și jertfa lui,
ce văd ochii noștri
ce nu observă inima noastră și
mintea
decât o parte din lumina aceea și din întuneric
pe care și tăietorul de gâturi o are
deși în măsură diferită?
Știu că ți-e frică de imperfecțiune
dar nu ridică niciodată scutul
și îngenunchează cu mine în fața întinderii astea
de nisip,
nu frânge sinapsele ce ne leagă infinitului
fiindcă ele se activează
unde începe fiecare suplică și supunere
strigătului din khamsin.
Dă-mi mâna ta, sunt aici și pentru totdeauna,
energia se răspândește
și tu poți s-o simți precum soarele pe ceafă.

NDE (Near-death experience)

De fapt nu stai pe loc
 și mlaștina se face pământ
 valva timpului
 își frânge angrenajele
 un cordon de argint
 pe care mâna infirmierei aurii
 îl taie și te deșteaptă
 acolo unde teamă și insultă
 în filmul tău observi
 dar glasul unei lumini
 precum brațele calde îmbrățișezi
 o lecție pe care deja ai învățat-o..
 copil vei reveni.

NU-I TIMP SĂ DORM

Nu-i timp să dorm,
 rândunicile se înalță în stol,
 soarele clipește printr-un coș,
 Mă mișc ca o umbră
 și mă joc să mă întind
 și să mă contractez...
 norii pe Belbo
 arme vechi ideile, pistoale fără proiectil,
 dintr-o șatră cânt împreună cu ei, nomazi,
 ceea ce-i pur și ceea ce nu-i este;
 mă spăl pe mâini
 de mania asta de protagonism
 fiindcă este punctul de cotitură
 și cu o rostogolire plâng și regret, dar acum,
 acum a venit momentul
 să salut anii în urmă
 și pe tine care din ochii tăi vietnamezi
 mă evoci din vis
 și din drumul tâmplarului
 îmi șoptești dacă mai întreb de tine...
 Nu mai e timp să dorm
 și pixul este fără cerneală,
 la o chitară dezacordată pe pragul
 preexistenței fiica mea cântă.

NR. 42

N-aș avea portretul tău...
 și tămbăia se răspândea în aer,
 cam împinsă de o mișcare indusă,
 eu, abureala, faruri cu xenon,
 vâlul se rupea
 și tu machiată pe un fir de geam,
 nr. 42,
 pe ce canal trebuie să navigăm?
 Licurici și fulgi de stele
 care satură plantația,
 cu degetul trasând Carul și Orion,
 absorbit în dishdasha mea
 a omului din deșert,
 Lebăda și Leul,
 un demiurg întins spre scara aceea cu fuscă,
 temându-mă de ultima treaptă
 și de orgoliul meu.

Oana PANAIT**Dar iubirea...**

Dacă iubirea ar fi un fir de praf, ne-am alege din timp cu multă grijă carpel, ca pentru o curățenie pascală;

dacă iubirea ar fi un grăunte de înțelepciune ne-am scoate de pe raftul din stânga al inimii cartea socratiană nescrisă vreodată;

dacă iubirea ar fi o pictură, ne-am sprijini tâmpile de tuș și am purcede la crearea unui insolit tablou de galerie impresionistă, în culori aprinse de fovism mascat;

dacă iubirea ar fi o floare, am culege petalele rupte de indiferență de pe jos și l-am pune pe Blaga paznic etern al corolei ce-și țese minunat dragostea noastră;

dacă iubirea ar fi un eseu, am aduna cei "Nouăsprezece trandafiri" și l-am căuta pe Eliade prin grădina lui Dasgupta [dacă Maitrey îl găsește în panteismul plin de insecte flămânde de sacru și profan; ori îl sunăm direct pe Dumnezeu, dacă nu are telefonul scos din priză, cum spunea cineva...]

dacă iubirea ar fi apolinică, paradisul distrămat s-ar (re)găsi pe pământul însetat de luciferic și paradisiacul amorului pur;

dacă iubirea ar fi un sunet, ne-ar accompănia "valsul în doi" pe Dunărea... oltenească de valuri create de Strauss-fiul, nocturnele abisale pe claviatura albă de început ... de suflete regăsite;

Dar iubirea... e un sonet, căci poemul gândurilor îndrăgostite de patima vicioasă a gustului pentru celălalt, îl regăsim în fiecare din noi, atunci când plecăm la drum înarmați ca într-un război al unei ultimi nopți de dragoste, destul de prozaice și recitat cu orgoliul americanului pragmatic, dar neresemnat, sedus de Hemingway cu un ultim catren ne-poetic de "Adio..." sau cu morbidul avânt de corb rănit de noaptea întunecatului... "nevermore".

Foto : Roland Florin Voinescu

Gheorghe A. STROIA

**„Zâmbind vieții” sau Alternarea obedienței cu
nesupunerea – crezul literar-artistic al întregii activități
literare a Elenei Buică**

Viața ne oferă deseori motive de întristare și rareori motive de bucurie, de zâmbet sau de exaltare. Însă, ar trebui să căutăm în fiecare durere – un motiv de bucurie, în fiecare suferință – un motiv de continuare a luptei cu sinele, pentru ca fiecare bătălie câștigată să ne apropie mai mult de viață, de înțelegerea și de ce nu, dobândirea puterii de remodelare a propriului destin. Fiecare nouă zi să fie o luptă cu propriile limite, cu depășirea condiției noastre, spre atingerea idealurilor și a viselor, oricât de îndrăznețe ar fi ele. Există în viața noastră gânduri rămase fără ecou, iluzia oglinzilor furate, amintiri vii pe care retina le proiectează în onir ca pe niște pelicule dintr-un film mut, ce-și găsesc puterea de a țâșni la lumină, spre împărtășirea noastră dintr-o fântână a Blanduziei, fântâna dorurilor toate.

Debutând relativ târziu, dar în forță, făcând abstracție de calea parcursă până atunci și dorindu-și ca tot ceea ce va urma să-i fie aducător de noroc și de bun augur, Buni se dovedește a fi prolifică precum izvorul ce adapă cu apă proaspătă setea călătorului neobosit, dăruind cititorilor săi grăunțe de nectar, culese de pe florile gândurilor și prefăcute în miere, cu gust de viață. Indiferent dacă scrie povești - pentru copiii strămutați din țara lor, din care răzbate nesecatul dor de plaiurile natale dar și profundul respect pentru tradițiile și istoria neamului - sau pagini de călătorii ori jurnal monografic, indiferent dacă își adapă setea sa de oameni citind cărți și propunând spre analiză veritabile exegeze literare, Elena Buică este un mare împătimit de frumos, cu un suflet sensibil, delicat, plin de altruism. O regăsim de multe ori pe Buni, încurajând copiii să scrie, să crească mari pe calea virtuozității a scrisului, să-și transforme gândurile în condeie aprinse înmuiate în cerneala sufletului. Alteori, o găsim pe Buni șoptind, la gura sobei, povești de demult, dar animate de un suflu nou - un amestec fabulos de real și ireal, de căldură și binecuvântare - capabil să aducă somnul pe genele obosite de zbaterea și agitația copilăriei.

În alte scrieri ale sale, o reîntâlnim pe Buni gravă, erudită, reînnoind firul poveștilor de viață valoroase, schițând și apoi definitivând adevărate monografii, dublate de respectul pentru înaintașii săi ori pentru locurile pe unde și-a purtat pașii în tinerețe. O prezență extrem de activă în cercuri culturale din țară și din străinătate, membră fiind a unor uniuni de creație literară, rostuite să-i aducă nu atât mândrie ori superioritate față de semenii, cât recunoașterea și consacrarea prieteniei – indubitabilă sa calitate morală. Alteori, în liniștea sufletului său, purcede pe calea descoperirii unor noi universuri de gând, împărtășind mai apoi, în veritabile florilegii, cuvinte de încurajare, pozitive, aprecieri sincere, asupra unor scrieri epice, lirice, publicistice și chiar de sorginte științifică, toate conturând cu suficientă claritate și precizie universul autorului, lumea în care creația acestuia pendulează.

După apariția interesantului studiu monografic dedicat comunei sale natale, „Întoarcerea spre obârșii”

(Ed. Anamarol, București, 2012), probând o activitate literară demnă de toată admirația, prezentul volum al Elenei Buică „Zâmbind vieții” reprezintă un „mix” literar de „Gânduri, zâmbete, amintiri” (Partea I), „Frumoasele vacanțe” (Partea a II-a), „Prietenii mei, scriitorii” (Partea a III-a). Se spune că pentru a crea un fel de mâncare gustoasă, ai nevoie, pe lângă ingrediente, de pasiune, de foarte multă pasiune. Dacă se poate spune așa, cărțile Elenei Buică sunt precum un „fel” savuros de hrană (spirituală, evident), servit la o cină romantică, în care protagoniștii pot fi: CITITORUL și VIAȚA. Dacă 10% sunt ingredientele unei scrieri de calitate, Buni completează cu 90% pasiune, rezultând, de fiecare dată, un alt model, o altă viziune, un alt mod de abordare, o altă strategie de comunicare cu cititorul său.

Alternând bucuria cu starea de meditare, dorind pentru toți o lume mai bună și mai curată, iată ce spune Elena Buică despre sine și despre scrisul său: *Mintea mea a sărit mereu în ajutorul inimii, spunându-i că în anii de acum trebuie să rezolv acel exercițiu de acceptare, de împăcare cu mine însămi, cu trecutul, cu frustrările, un exercițiu de conservare a unui spirit liber, că acum pot să descopăr cu o imensă bucurie că inima nu poate îmbătrâni. Mintea a insistat, spunându-i inimii că în această etapă de viață pot să primesc, dar și să ofer în continuare tot ce am mai bun în mine, deoarece porțile sufletului îmi sunt mai larg deschise și scânteile de lumină și căldură își găsesc mai ușor calea spre semenii mei.*

Debordantă sinceritate și omenie care, din nefericire, sunt din ce în ce mai puțin apreciate în zilele noastre, dar pe care Buni se încapățânează să le păstreze intacte. Acum, poate mai mult ca oricând, avem nevoie de scrieri pozitive, motivante, creatoare de bine și de frumos, pentru a putea ridica lumea din starea de negație la care a ajuns. Negăm cu putere valoarea, negăm zâmbetul și bucuria,

(continuare în pag. 13)

Valeriu Marius CIUNGAN

SEMAFORUL VERDE

ce simpli
ce frumoși
erau trecătorii
unul după altul
ce firesc

își țineau rândul
dădeau cu eleganță prioritate
pășeau cuviincios
disciplinat
în deplină legalitate
în ambele sensuri
la culoarea verde a semaforului

se priveau față în față
își sfredeau retinele
își răscoleau trecutul
și citeau gândurile
își călcau în picioare principiile
de-o viață
își făceau avansuri
promisiuni mute
legămintele
preț de câteva clipe

unii se îndrăgosteau pe loc
pe zebra
alții puțin mai încolo
după colț
alții (pe care îi vom regăsi pe bordurile cartierelor
din periferie în viitoarele mele poeme depresive)
niciodată !

stam la pândă
gata să țâșnesc la culoarea verde a semaforului
mă întrebam
cum nu ai putea să te îndrăgostești
de-o fată
țâșnind din sensul celălalt, care să-ți spună :
treceam pe-aici
și te iubesc
cum n-am iubit vreodată !

ce frumoși erau trecătorii
totul părea firesc !

Veghe

ești tu aceea care-n ruga nopții tainic îmi veghezi
tăcerea
sunt singur rătăcesc cărarea-ntr-o pământ și stele
sunt singur ispășesc păcatul, îmi petrec durerea
'napoi în trup, din trup 'napoi în suflet, spre-ale mele

tăceri, credeam că îmi veghezi tăcerea, o ocrotești de
zvârcolirea nopții

și căutând lumina am ajuns târziu și obosit prin
asfințit în noapte
sunt singur și frumos îmi ispășesc păcatul, îmi petrec
durerea
din trup în suflet, din suflet înapoi în trup, în dulci
păcate

și aș fi vrut să mă răscumperi-n seara de iubire
poate în dimineața parfumului tăcut și desuet de
seară
ești tu aceea ce îmi spovedești, ce îmi ascuți tăcerea
dimineții

și-ai vrea să fie dimineața
seară?

și seara dimineață
și dimineața seară
iară?

LINIȘTE

cum așezai pe perna moale
sonetul stins, păru-mblânzit de semilună
actor de-aș fi ți-aș pune-n poale
un vers profan, nedemn, neisprăvit să-ți spună

că poate sunt actor și poate suntem astfel
ce strâmtă și subțire ne e mărginirea
cum tâmpla albă odihneai în puf de gâscă
și parcă se-odihnea și ea , și o țineam în puf , iubirea

era curat în așternuturi , era atâta liniște în straie
cuvintele frumoase le pitisem decuseară-n pernă
îți atingeam cu-n răsărit nelămurit privirea ta bălaie
cu o tăcere nedesăvârșită și puțin nedemnă !

Cum e

cum este fără mine
cum e să nu poți să m-atingi
cum e să simți durerea - un nod în gât
să nu poți să o strigi

cum e nedreaptă
dureroasă
secunda-n care plec
și timpul se destramă în secunde dureroase
în care vin
și plec
și sunt parfum
și nu mai sunt prin casă

cum e cu mine
clepsidră caldă de nisip, să te contopești
să curg cu fiecare bob mărunț de aur
în jumatea ceasului de vară-n care mă iubești

cum e cu fericirea
lumina lunii, neconținută-mbrățișarea
sărutul răsăritului cu noaptea de iubire
a țărmlui neconținut sărut cu marea
îmbrățișarea țărmlui
cu marea
așa o fi !

Joseph Daniel Haske

Câteva gânduri de dimineață

Traducere: Liana Vrăjitoru Andresen

E război în toată regula în fața casei bunicului, o luptă între pasăre și om. Bunicu' n-are nevoie de întăriri, din câte-mi dau eu seama. Băi, da știu că moșu' învârte bine din topor. N-am mai văzut așa ceva, cum țâșnește sângele din gâturile subțirele de găină și colorează calcarul din fața garajului. Două-trei încă zburătăcesc, fără capete, în timp ce una e ținută pe butucul de ulm. Dacă găinile ar avea suflet, poate că ar arăta că aburul care le iese pe cioc și se varsă în aerul înghețat. Partea în care le omoara nu-i chiar așa groaznică, deși am stomacul gol și de două ori mi-a venit în gât vomitatul. Mirosul de moarte e cel mai urât. Față de o găină moartă, o ghenă de gunoi în toiul verii e imbiator de parfumată. Ochii mi se umezesc de la aerul rece și de la duhoarea mortăciunilor. De câte ori îmi vine iar la nas, mă-ngrețșez. Dar tot e ceva să-l vezi pe bunicu' muncind să le termine pe toate, găinile.

"Fii atent la ce faci!" zice. "Că te pun la căsăpit un curcan". L-a și îngrămădit lângă butuc, încercând să-i întindă gâtul lung pe lemnul de ulm și sufocând pasărea. Vietatea dă din pulpe și-i zgârie pulovărul.

"Stai dreacu' într-un loc". E prima dată când îl aud pe bunicu' înjurând. De felul lui, el înjură cu expresia feței, fără să spună un cuvânt. Cu bunicu', chiar și un ditamai curcanul și-a găsit nașul. O bucată vineție cu ochi și cioc, ce-a ramas din capul păsării, cade pe pietre dintr-o lovitură neîngrijită de topor. Sudoarea se prelinge pe nasul bunicului și respirația i-e greoaie. Îmi dă toporul.

"E rândul tău, băiete".

Apuc coada toporului. "Păi ce credeai, sigur că-i greu", zice. Potrivește un butuc și mormăie ceva care suna a "Aici".

La prima lovitură vreau să-i arăt bunicului că-s bărbat. Nu nimeresc butucul și mai că-mi retez degetul mare de la picior.

"Ușurel, măi copil", zice. "O lovitură curată, direct pe mijloc. Atât".

A doua încercare nu-i mult mai bună, dar măcar dau pe lemn. Bunicu' dă din cap și apucă o găină de gât.

"Nu, bunicu', nu pot", îi spun. Mă simt ca un mucos. Bunicu' zice, "ia-ți avânt așa, ușor, și lovește drept. Da dacă-mi tai degetele drace, aici îți pun capul".

Mă îndrept de spate și ridic deasupra capului toporul, cum îmi pare mai nimerit, și văd oțelul tăindu-și

cale prin fulgi și vene, până-n butuc. Cred că s-a petrecut o minune pen' că am închis ochii și toporul a căzut exact pe mijloc. Tăietura e mai curată decât mă așteptam: se prelinge doar niște sânge așa, încet, picurând pe pietrele de calcar, negru ca uleiul de la ferăstrăul cu motor. Picură pe buturugă și de acolo curge și se amestecă pe jos cu sângele curcanului și găinilor tăiate de bunicu'. Bunicu' dă din cap și înșfacă mortăciunea.

"Micul dejun", îmi zice.

Prispa din fața casei e ca vai de lume, cu gresie și suluri smolite înșirate peste tot. Unchiul Jack bocănește întruna pe partea din spate a acoperișului. Pe el nu-l văd, doar pereții de un alb murdar și o scară de oțel argintiu. Vântul se-ntestețe dinspre nord, așa că treaba cu găinile e de preferat față de târâtul pe partea aia de acoperiș. Pământul se-ntinde nestingherit în jurul casei, în toate părțile în afară de livadă. Bunicu' e unul din puținii proprietari din împrejurimi care încă mai încearcă să cultive. Are o bucată bună de câmp, dar pământul pe-aici nu-i bun de recolte, iar soarele verii nu ține destul cât să se coacă totul cât trebuie. Grâul, porumbul, ajung pe iarnă, dar altceva nu se merita. Majoritatea caselor în regiunea asta au mai mulți copaci în jurul verandelor. Aici, la bunici, totul e spațiu deschis. Vântul își face de cap pe câmpie și vâjâie chiar și pe poteca de ciment și calcar dintre casă, grajdul roșu, livada de meri și garajul de lucru al bunicului. Cel mai apropiat mănunchi de copaci e la vreun sfert de milă la sud. Mi se face pielea de găină unde mi-au ramas mâinile dezvelite, că am suflecat mânecile să nu le umplu de sânge. Nici măcar n-a ajutat mare lucru. Sunt pătat cu sânge peste tot și tot ce-am reușit să fac e să mă înfrigurez mai tare, fără mâneci. Cu o lună-n urmă, eram pân' la brâu în lacul Huron. Acuma parc-ar da să vină ninsoarea. Greu de crezut că doar cu două săptămâni în urmă puneam corturile pe mal la Search Bay. Am prins știucă de lac, mare cât văr-miu Tommi, în barca cu vâsle a lui Jack. Am fi putut să stăm acolo o lună, să ne ținem doar cu zmeură și știucă, ciopind la lemn de plută în jurul focului. Nu tu ghetе, nu tu muncă, nu tu găini, doar nisipul cald la picioare și umbrele pinilor și molizilor la spate. Azi, doar la gândul căldurii de atunci mă înfrigurez și mai tare.

Îmi curăț ghetetele și mă duc la ușa de la intrare. Ușa de plasă scârțâie când o dau la o parte să apuc, cu mâna soioasă de la găini, clanța rotundă de alamă a ușii de lemn. Când pășesc în pragul ușii, mă izbește duhoarea propriilor haine, de la căldură, înainte să simt aburii de ouă cu cârnați. Ghetete lasă urme de sânge pe gresia verde, așa că mă aplec și șterg pe jos cu mâneca, atât cât pot. Bunica trâncănește oale și tigăi prin bucătărie. La chiuveță, apa curge în șuvoi nestingherit.

"Buck, tu ești? Adu' niște pungi de gunoi. Și ia-ți și ție un suc".

"De unde?"

"De după mașina de spălat".

Totu-i vechi în camera din spate, dar toate încă mai merg - asta ține bunica să-mi repete de câte

(continuare în pag. 9)

ori o tachinez despre vechiturile ei. Zice că pe vremea aia se făceau toate mai solide. Mașina de spălat și stors, fierul de călcat, masa de stejar pentru rufe—toate tre' să fie măcar la fel de bătrâne ca bunica. Ies din cameră cu niște pungi și o sticlă. Trec repede pe lângă peretele maro care duce la bucătărie, împiedicându-mă în bocanci vechi de lucru, mănuși de grădină și teniși. Bucătăria e încinsă și în dezordinea din ea se văd pene, pungi, cutii, ziare și carne peste tot. Bunica face gem de zmeură. Îi dau pungile.

“Nu pot de mâini”, îmi spune și-mi arată mâinile mozelite cu gem. “Pune-le pe bufet”.

Bunicu' se așează în capul mesei. Nu s-a spalat pe mâini de sânge, se-apucă să mănânce așa cum e. Bunica m-a pus să mă spal. Să-mi scot bluza. Acum bunicu-i transpirat de-a binelea, iar salopeta i-e pătată roșu-vână.

“Adu-mi sticla, femeie”. Îmi face cu ochiul și îi trage o palmă pe fund bunicii. Ea îmi aruncă o privire. Din strâmbătura gurii îmi pare că ar vrea să spună ceva. Deschide și închide gura—și tace. Toarnă Canadian Mist într-un pahar, ceva mai puțin de un sfert de sticlă, și trânteste paharul în fața lui, pe masa albă și ciobită, de lemn fals. Mă-ntreb dacă-l iubește. Chiar și-n pozele de la nuntă are o figură acră. La fel ca acum, când urmărește din priviri cum bunicu' aruncă pe gât țaria și dă scurt din cap spre sticla mea de Coca-Cola.

“Bine, băiete, acum le amestecăm. Da' să-ncepem cu-nceputul. Înainte de cocteiluri, hai să-ți dau să-ți crească niște păr pe piept”. Ia alt pahar și îl umple din nou, apoi îl impinge pe masă spre mine, ca-ntr-un film western.

“Așa, să-ți deschidă ochii”.

“N-are decît 12 ani, măi Eddie”. Bunica îi pregătește o farfurie cu mîncare.

“Aproape 13”, zic eu.

“Dă pe gât, sa-ți ude fluierătura. Așa, așa. Vezi, tu? Baiatu' are sângele meu în vine. Seamănă cu bunică-su”.

“Gene și Mary or sa-ți dea ouăle prin mașina de tocat, om bătrîn ce ești”, zice bunica.

“Eu l-am adus pe Gene în lumea asta crudă și să mor eu dacă nu-l trimit tot eu afară din ea. Un bărbat care se teme de propria sîmîntă nu-i bărbat deloc”.

Mi s-au deschis amîndoi ochii, iar bunicu' își umple din nou paharul.

Bucătăria s-a încetșosat. Totul se mișcă așa, cu încetinitorul-bunicu', bunica, apa din chiuvetă. Ceasul bate tot mai tare. Bunicu' pufnește tot mai nervos. De pe ceramica ciobită a bufetului picură sânge și zemuri galbene de găina. Pungi mari de hîrtie, pline de pene, tremură în ritmul curentului de la ventilatorul ruginit de oțel care se clatină dintr-o parte în alta. Bunicu' își mușcă buzele crăpate, cu fața albă-roșie și cojită. Dă din cap, pufnește și își mai toarnă un pahar. Mă uit la tabloul cu Ultima Cina de pe peretele lateral, și-mi doresc să nu-mi mai toarne încă un pahar. Dar el tot îmi toarnă. Pe ăsta îl beau mai încet decît pe celălalt și încep să mă înec pe la jumătea paharului. Parc-ar fi o porcărie de sirop de tuse. Bunica îl lovește în joacă, drăgăstos pe bunicu' pe ceafă, apoi se așează în dreapta lui și aprinde o țigară maro, cu filtru. Aproape că nu-i vad părul negru, cârlionțat pe sub baticul roșu, identic cu baticul prins la salopeta bunicului. El își acopera o nară și suflă ceva gelatinos pe cealaltă, apoi se șterge cu mîneca de flanel. Radioul cîntă muzică western,

apoi vin știrile. Bunica mai trage un fum și stinge țigară într-o cutie de Hill Brothers.

“la pipotele și mațele și alte-alea la butoiul pentru ars”. Îmi dă două pungi Hefty de gunoi, și-s mai grele decît par.

“Nu te grăbi. Termină-ți întîi dușca, apoi du-te”, zice bunicu'.

“O termină pe dracu'”, zice bunica.

“Vezi cum vorbești, femeie. N-avem nevoie să ne faci tu gât, așa-i, baiete?” îmi face cu ochiul și îi dă din nou o palmă peste fund, de data asta mult mai cu foc.

Ce mare chestie e beția asta. Mîinile și picioarele se mișcă, dar parcă n-ar fi ale mele. Aburul care-mi iese pe gură e rotund ca cercurile pe care le face bunica, din fum de țigară. Apuc să cînt un vers întreg dintr-o tîmpenie de melodie western pînă să-mi dau seama că unchiu' Ray se rînjește la mine.

“Dă-mi-le mie pe-alea, Buck Owens”, zice, în timp ce mă holbez la el prostește. “Pungile, moacă înapoiată. Dă-o dracului de treabă, mai copchil, parcă ziceau că tu ești ăla deștept. N-ai nici un pic de minte în cap, exact că mătușă-ta Virginia. Cît i-a folosit toată învățătura? Bani aruncați pe geam, îți spun eu”.

Venele umflate îi pulsează pe gât. Încerc cît pot de tare să nu rîd, iar acum îmi simt degetele de la mîini cu vîrf și îndesat. Mă înțeapă de la amorțală, dar ce să fac, să-l vad pe Ray înfuriat e prea de rîs. Nu cred că l-am vazut vreodată pe Ray fericit. N-a ajuns în punctul ăla. Cuvintele lui nu mă ating, de parcă ar cădea direct pe dalele de piatră de sub butoiul pentru ars, ca și scuiatul care-i zboară din gură. Nici nu-l mai ascult, îmi bag picioarele în ce spune. Trîntește pungile cu găinării în butoiul ruginit și exact atunci începe să plouă. Ray scoate un Zippo din buzunarul cămășii.

“Du' și adu aia de-acolo. Canistra, boule. Cîți litri-s în ea, vreo patru?”

Cu benzina pe care-am dat-o pe blugi, pe genunchi, aș putea aprinde butoiul. Îi dau canistra lui Ray și el aprinde bricheta.

“Du-te-n garaj. Nu se-oprește ploaia asta prea repede”.

Un capac de la vreo sticlă cade cu zgomot pe jos, în garaj. Bunicu' îi dă lui unchiu' Ray un Schlitz. Ray ia sticla, se uită la mine și zice, “Vezi frigiderul ăla? Să mor io, aia-i o capcană de moarte”.

“Nu se mai fac ele, frigiderule, la fel în zilele astea”. Moșu' își drege glasul și scuipe pe podea.

“Ești ca într-un coșciug dacă te-ai blocat într-unul din astea. Dacă te-ai băgat în el și se-nchide ușa, gata, ești încuiat acolo și ești bun de carne la congelator”.

“Pe-ăsta l-am luat în patru's-nouă”, zice moșu'. “La cîțiva ani după al doilea război mondial”.

“Ai fost în al doilea război mondial?” mă uit în ochii bunicului.

“Să nu te prind că faci pe viteazul și-l bagi

(continuare în pag. 10)

pe frate-tu sau pe văr-tu într-o tărăboanță din asta de frigider”, zice unchiu’ Ray. “Dacă-ți dă prin cap așa ceva, se sufocă acolo. Am văzut eu la televizor. Monoxid de carbon, așa-i zice”.

“Îhî, asta a fost și prima cutie frigorifică pe care-am vazut-o vreodată. Cadou de aniversare, pentru baba mea”. Bunicu’ scuipă.

“Ai fost în război?” Ce urăsc când ăștia adulți din familie nu m-asculță.

“Tu ce-ai făcut, copchil, ai băut?” Ray mă măsoară din cap până-n picioare.

“Amândoi am avut olecuță, cât să ne deschidă ochii. N’asa, băiete?”

“Isuse Cristoase! Măi tată, are doișpe ani. E doar un mucos. Să vezi ce-ți pune pielea pe băț mă-sa Mary când îl vede acasă”.

“Nu lua numele Domnului în deșert, baiete. Oricum, e irlandez ăsta mic. N-are încotro, tre’ să se facă bețiv. Îi vine din amândouă părțile, n’asa baiete?” Scuipă și scoate cutia de tutun din buzunarul de la spate. “Băiatu’ vrea un vârf de tutun”.

“Hai că ești bine, Buck. Da orice-ai face, nu te apuca să te piși. Că dacă rupi pecetea, după aia toată ziua numai asta ai să faci”.

Imediat ce-a zis Ray de asta, mă și trece.

“Ia du-te și revino-ți din beție, s-o ajuți pe a’ batrână”, îmi mai zice.

Merg pe urmele de sânge care duc de la garaj până la casă, încercând să nu calc pe capete de curcan sau alte bucăți roșiatice. Ploaia s-a oprit, dar acum sunt bălți pe toată porțiunea din fața garajului. Bunicu’ și unchiu’ Ray pun în funcțiune tocătorul cu motor. Îl aud din garaj. Nu poa’ să fie mai târziu de miezul zilei, dar cerul e mai întunecat decât ar trebui. Aerul îmi amorțește degetele, chiar și cu soarele care se ițește pe sub cenușul norilor. Gheata dreaptă se înfundă în noroi până peste gleznă. Acum chiar trebuie să urinez, și clipocesc cu gheata până-n labirintul de pomi din partea de vest a casei. Mă deschii deja la nasturi în timp ce mă pitesc printre copaci. Ultimul nasture nu vrea să se deschidă, dar căldura dintre picioare îmi încălzește bine mâinile, așa că mă opresc din deschii să-mi dezmoțesc degetele câteva secunde, apoi o scot ușurel din pantaloni. E plăcut să dau afară otrava. E galbenă bine. Am auzit-o pe mama odată spunându-i lui ăl’ bătrân că dacă urina-i închisă la culoare înseamnă că nu bei destule lichide. Ce tâmpenie! Moșu’ și cu mine am băut de-a lichide toată dimineața. Nu m-apuc să mă joc cu scula, dar îmi mai țin mâinile puțin pe lângă ea după ce mi-am tras izmenele, doar cât să mă mai încălzesc oleacă. Mă simt chiar bine acum, așa călduț e acolo jos, și încep să scot niște zgomote ciudate când simt o mână pe umăr. Care-o fi ăla, are mâini mici, de fată. Mă întorc, cu nasturii deschii, să-i fac un scandal monstru.

“Ce faci poponaru’ dracu’?” Și pe cine văd, pe Părintele Pierre cu chipul lui atotputernic. Ce n-aș da să-mi pot băga cuvintele înapoi în gură.

“Foarte șarmant. O căutam pe bunică-ta, fiule”.

“E acolo, în bucătărie”. Întotdeauna mă intimidiez și spun idioțenii când sunt cu persoane ca Părintele Pierre, care spun mereu exact ce trebuie, chestii inteligente de câte ori vorbesc. Gâturile alea de whiskey

nici că m-ajută.

“Profanitățile sunt un păcat, fiule. Gândește-te la sufletul tău nemuritor. Separă-te de cei din lumea asta care te ademenesc pe calea pierzaniei: ‘Dar dacă faci răul, teme-te, căci nu degeaba poartă sabia. El este în slujba lui Dumnezeu, ca să-L răzbune și să-l pedepească pe cel ce face rău.’”

“Părinte, dumneata nu se presupune că trebuie să ierți?”

Îmi aruncă o privire de sus, ca de om plin de sine, dar își mușcă limba pentru că tocmai atunci vine bunica dinspre pridvor. Bunica îmi mai dă o pungă cu resturi de găina.

“Bună ziua, Părinte”. Fața i se luminează ca prin farmec la vederea miorosului ăsta. “Hei Buck, ia astea și dă-le la ars”. Bunica se oprește, oftează și își pune mâinile pe șolduri. Mă mângâie pe cap și își aprinde o țigară. Amândoi așteaptă să mă îndepărtez, ca să poată vorbi.

Bunicu’ ascute niște topoare în garaj. Butoiul de gunoi e plin vârf așa că las punga la ușa garajului. Ray probabil s-a dus pe undeva câteva minute. Tocmai când mă socotesc că poate a plecat acasă, îl vad întorcându-se cu o pușcă de vânătoare.

“Veverițele dracului” e tot ce zice. Bunicu’ e transpirat și se oprește să șteargă lama toporului. Apoi mai ia un topor, unul mai mic. Cu ele se duce spre cotețul găinilor, cu pumnii strânși, așa că n-am încotro, trebuie să-l întreb:

“De ce-ai luat două topoare?”

“Unu-i topor de lucru, celălalt e bardă.

“Și la ce le-ai luat?”

“Unu-i pentru găini, celălalt e pentru păsări mai mari. Gâște, curcani și alte alea”, zice unchiu’ Ray, rânjind, încărcând gloanțele în pușca de calibrul doișpe.

“A”, zic, cu privirea în jos. Nu prea mă dumiresc care topor e care, dar trebuie că ăla cu mânerul mai mare și cu mai mult metal e barda. Știu ce înseamnă să hăcuiești cu barda. Am învățat dintr-o carte pe care am citit-o pentru ora lui Doamna Miller. ăla mai mare ar fi mai potrivit pentru hăcuit, așa că rămân la părerea inițială.

“Hei, treci încoace băiete!” strigă unchiu’ Ray din toți bojocii, în fața garajului. “Ia și împușcă și tu niște veverițe. Eu deja am pocnit două jigodii”. Bunicu’ dă din cap către ușa și către unchiu’ Ray, așa că mă duc. Bunicu’ mereu zice că nu strică niciodată niște antrenament la trageri. N-ai cum să ghicești când o să se iște vreo chestie, dar măcar știi că dacă se ivește ceva, poți să te bazezi pe familie. “Sângele apă nu se face”. Așa zice el. “Legea nu te apără, biserica nu te salvează, iar guvernul nici pe-atât nu te are la inimă”. Niciodată nu l-am auzit să aibă el la inimă pe cineva, dar mereu spune că s-ar arunca în fața glontelui chiar și pentru “cei mai mojici din familie”. Și nu măndoiesc că ar face-o. Toți am face-o.

Ray ține pușca în poziție de tragere și mă ajută să o țin nemișcată. Aliniez cătarea cu

(continuare în pag. 11)

animalul. Prima împușcătură mai că mă da pe spate. Parcă m-a mușcat de umăr, așa tare-a fost reculul. Eu-s obișnuit doar cu un pistol cu glonte de 410. M-a făcut să greșesc puțin ținta, dar tot am nimerit veverița grasă și roșie, atât cât s-o amețesc. Stă pe pietriș și nu face nicio mișcare. Unchiul Ray se duce la ea, o ia de picioarele din spate și îi zdrobește capul de o buturugă.

“Nu se merită să mai prăpădești un glonte. Ia, mai ținteste una”.

De data asta, nimeresc o veveriță direct în gât, așa că am ras-o de-a binelea. Aud glonte oprindu-se în peretele vestic al grajdului.

“Bună-mpușcătura. Du-te și culege jigodia”.

Trec pe lângă cotețul curcanilor în drum spre magazia cu unelte de lângă grajd și mă aplec să văd dacă mai trăiește veverița. O iau de picioare și mă uit în ochii ei negri, așa, cu capul bălăngăind. E greuț animalul, nemișcat cum e, mort în palma mea înmănușată. Unchiul Ray îmi întinde cuțitul de vânatoare.

“Ia de-aici, taie-i coada și păstrează-o. Restul aruncă-l în pungă cu celelalte. Le curăț eu și le prăjim mâine la cină”.

Încă nu mă dumiresc ce vrea să fac cu coada de veveriță, dar o pun deocamdată în buzunar la haină. Ray vede și zâmbește. Capul mi se învârtă tot mai tare, ca la gripă.

Tot ce reușesc să băngui e, “Cred că mă duc să văd ce face bunica”.

Mă îndrept spre casă. Pariu că mâine mâncăm ori veveriță ori gaină la cină. N-am nimic împotriva gustului de veveriță—nu e prea rău când știi cum s-o prepari: cu ceva unt, felii de ceapă și sare - problema e să nu dai de alicie. Nimic nu-i mai rău decât să mănânci, ca omul, iepure sau veveriță sau potârniche și să te alegi cu un dinte rupt de la alicie. Dar s-ar zice că n-ai ce-i face, decât dacă te apuci să împuști vânat mic cu pușca de calibrul 22. Dacă mă gândesc mai bine, multă lume nu știe nici să scoată oasele din pește cum trebuie. De câte ori n-a fost cât pe aci să mă înec cu un os de pește! Bunica scoate oasele impecabil, de cele mai multe ori. Cea mai bună bucătăreasă pe care-o știu. Întotdeauna se obosește să scoată oasele din pește. La fel și cu veverițele, își dă toată silința să scoată alicele. Acum tocmai pune la uscat niște șosete și desuuri pe sârmă când trec pe lângă ea, amețit, în drum spre casă. Se oprește din treabă și-l văd pe Părintele Pierre spunându-i ceva și punându-i mâna pe umăr. Și-o retrace repede, încurcat, când vede că mă uit.

“Arăți că naiba, fiule. Și ce ne facem noi cu bătrânul, ei? Ia, tu du-te și te întinde. Ai făcut destul pe ziua de azi”. Părintele Pierre îmi evită privirea. Iar eu nu mă supăr, așa că mă îndrept direct spre casă, cu ghetele mele însângerate cu tot. Mă spăl în bucătărie și apoi mă încolăcesc pe covorul vechi și maro din camera de zi. Nu văd nicio pernă în jur, așa că fac jacheta sul. Aerul cald venind dinspre sobă mă toropește urgent. Burta nu prea mă mai doare, așa cum stau pe-o parte.

Mă trezesc speriat în zgomot de sticlă spartă. Camera încă se mai învârtă, așa că îmi ia ceva până să mă dezmeticesc și să mă ridic. Nu-i așa târziu, că văd încă soarele prin geamul de lângă canapea. Bunica intră în cameră, se proțăpește lângă sobă. Ochiul drept îi e

vânat și umflat.

“Vine poliția”, zice. “Tâmpiții de vecini, se bagă în borșul altuia. Unchi-tu Jack e cu bătrânul, îl ajută să se curețe. Când întreabă poliția, spui că jucai fotbal cu Jack și ai dat mingea prin geam. Geamul s-a spart. Asta a fost”.

“Și de fapt ce s-a-ntâmpat?”

“Unchi-tu Ray l-a împins pe bătrân prin geam”.

“De ce? Că doar Ray nu băuse”.

“Ca să mă apere pe mine, de-aia. Dar i-am zis și lui, n-am nevoie de ajutorul nimănui. Un fiu bun își vede dracului de treaba lui”.

“Și cu ochiul ce-i, bunica?”

“Ei, aia nu-i nimic, auzi tu? A fost un accident. Puneam la uscat niște pantaloni și am dat cu fața în stâlpul de care-i legată sârma”.

Haina neagră a Părintelui Pierre și gulerul alb sunt atârinate pe spătarul unui scaun de bucătărie, dar pe el nu-l văd pe nicăieri—tare ciudată drăcovenie. Sunt urme de roșu pe gulerul alb. Tot ce știu e că trebuie să-l găesc pe bunicu', așa că mă grăbesc să ies pe prispa din fața casei. Îl văd acolo, cu părul alb stropit cu roșu. Își culege sticlă din pielea capului, bucată cu bucată. E greu să-mi dau seama care-i sânge de găină, care-i al lui bunicu', decât unde-s petele mai stacojii pe cap. Se uită drept în ochii mei, pe jumate lăcrimând, pe jumate gata să facă moarte de om. Cineva tre' să facă ceva. Numai nu bunicu'. Nu acum. Fug la garaj să caut pușca de doișpe a lui Ray, dar probabil că a luat-o el. Prin pădure e juma' de milă până la mine acasă, de la ferma bunicilor. Pot să fug până-acolo în două minute și zece secunde. M-a cronometrat Unchiul Jack și a zis că nimeni nu fuge pe distanța asta mai repede ca mine, așa că mă duc să-mi iau pușca de 410. Singura chestie e că în momentul ăsta parcă n-aș fi eu, mă împiedic prin găurile din lanul de grâu secerat și iau în picioare toate rădăcinile de cedru pe poteca udă care duce la dealul cu molizi și mesteceni.

Bunicu' știe el ce mișcare să facă. Eu doar să fiu pregătit, cu o pungă de gloanțe, un cuțit și pușca la îndemână -cea cu armare manuală. Doar că nu reușesc să ajung înaintea poliției înapoi la casa bunicilor. M-au întrecut cel puțin cu un minut. Toată lumea a dispărut. Bunicu' și Ray au dat drumul găinilor, care acum pigulesc în grădinița bunicii, departe de mațele celorlalte găini. De-acum au dat iama în varză și dezgroapă cartofi și morcovi. Împușc una cu pușca de 410 și restul o iau la fugă înnebunite. O iau pe potecă spre casa unchiului Ray, împușcând în geamuri la toate mașinile parcate de pe marginea drumeagului. Încarc, trag cocoșul puștii și spulber tot ce-mi iese în cale: mașina Woody din '40, Buick-ul din '55, T-Birdul albastru din '71, camioneta Ford alb-portocalie. Pușca îmi zdruncină umărul până-l amorțește. Cu ultimul glonte, împușc semnul galben cu căprioare pe care l-a furat unchiul Jack și l-a atârnat de un mestecan. Alicelle ricoșează și

(continuare în pag. 13)

Daniel CORBU

INTIMITATEA PUBLICĂ A POEZIEI

Acum vreo douăzeci de ani, într-una din vitrinele unui magazin din Paris se putea vedea zilnic un scriitor de romane polițiste de mână a doua, Georges Siménon. El își propusese ca în două săptămâni, între foi albe, pixuri, mașină de scris și cești de cafea, în spațiul strâmt al vitrinei, să scrie un nou roman de succes. Romanul, cu al cărui titlu nu mi-am încărcat memoria, a apărut rapid, s-a vândut în câteva sute de exemplare, devenind best-seller. Amatorii de exhibiționism, ca să rămân eufemistic și să nu le spun gură-casă, copleșitor de mulți, ca peste tot, se holbau în vitrina cu pricina ca la menajerie, ziarele comentau gestul ca afacere financiară. Cum a și fost. Romanul a apărut rapid, într-un tiraj amețitor, și a fost cumpărat la fel de rapid. La fel de rapid poate că a fost uitat. Dar nu lucrul ăsta-i important în expozeul meu, ci acceptarea de către scriitor a violării intimității, de dragul micii glorii pasagere și a banilor. Artistul care nu-și iubește turnul de fildeș (secretul creației), nu iubește nici creația.

Poetul este, în fond, un cuceritor de absolut, exercițiile sale fiind repetate exorcizări ale ființei. Viața lui e condamnată la a fi o succesiune de nașteri și morți repetate zilnic, ca un rit inițiativ. Dar el se măsoară și prin forța cu care suportă lumea, pentru că există o realitate a lumii în care e aruncată ființa, și o realitate poetică, magică, ideală, autarhică, realitatea în care omul „poate locui poetic”, cum spune Heidegger¹.

Într-unul din eseurile sale, profesorul estetician englez A.C. Bradley face afirmația, preluată după aceea de mulți comentatori și fondatori de principii fumegoase din Europa, că „poezia este limbajul unei stări de criză”², afirmație care se poate găsi și la Mallarmé³. Adevărul e că oricât am încerca să detectăm provocările, cauzele, să demonstrăm mecanismele facerii, pornind chiar de la sinapsele creierale, de la reacțiile chimice, de la deformările primordiale, Poezia rămâne un fenomen misterios care, oricât ar fi de cercetat, lasă pe oricine la stadiul de bănuială. De aceea, toate definițiile poeziei sunt metaforice, aparțin celor care scriu și pot fi urmate de zisa lui Garcia Lorca: „Nici eu, nici tu, nici el, nimeni nu știe ce este poezia”. Poetul doar poate constata că poezia vine și pleacă, lăsându-l devastat și cu mâinile goale. Încercând s-o reții, ești în situația celui care vrea să păstreze în pumn mireasma florilor.

Întâlnirile cu poezia, scurte, percutante, fulgerând, înseamnă ieșire din timp, depășire de tine, real-ideal, înseamnă sfâșiere și auto-distrugere. În acest sens, nu rostea rău un poet din secolul trecut: „Poezia sfâșie spornic”⁴. De aceea noi punem versul lui Hölderling „Rareori în chip poetic locuiește omul” în relația cu fulgerantele întâlniri cu poezia și nu acceptăm analiza existențialistă prin Daseinul heideggerian.

Dar teoriile rămân în afară. Importante sunt stările, momentele în care poetul e devastat și se află în „travaliu” și, mai important, produsul acestui act magic. „Nimeni nu poate crea ca Dumnezeu”, spunea Borges. Însă tot e ca poetul să rămână la „unelte” sale sacre, să

rămână el însuși. Englezul Lascelles Abercrombie vorbea cândva despre „acea figură autentică și personală ce conține unul dintre puținele lucruri de seamă ale poetului timpului nostru: EL ÎNSUȘI”⁵.

Că importante și valabile rămân pentru poet doar coborârile în sine, doar evadările, o spune și Rimbaud: „J'ai eu raison dans tous mais dédains: puisque je m'évade”⁶.

Intimitatea poetului vine mai întâi din relația sa cu trupul, pe care, până la urmă, și-l jertfește cu bună știință. Pentru că primele divorțuri ale poetului, artistului în general, sunt între el, ca entitate spirituală, și trupul care-i ușor de pedepsit.

Relația noastră cu trupul nostru se petrece ca-n politică, unde funcționează acest principiu: câștigarea încrederii celui alt cu scopul de a-l distruge. Trupul e cea mai apropiată opoziție a noastră, este limita noastră cea mai serioasă. Constantin Noica vorbea de trup ca de „fratele porc” - un alt mod de umilință! Există un discurs al trupului, un limbaj la care majoritatea oamenilor rămân indiferenți, dar care nu trebuie să rămână necunoscut poetului, pentru că ritmul unui text, o parte din vigoarea poemului e dată de respirație, de temperament, de educația trupului. Ura noastră împotriva trupului nu încetează nici în clipa morții.

Cum spuneam, o operă scrisă în singurătate, rod al intimității devine, la aruncarea în lume, o cetate împotriva singurătății. Oferind lumii produsele sale, artistul devine o intimitate violată, o intimitate publică. Este jertfa sa, și aici avea dreptate Erick Kassner, când spunea că „drumul de la simțire la măreție trece prin jertfă”. De aici începe degradarea (sau înălțarea?!), dar e sigur că începe spectacolul social, exhibiționismul, speculațiile ucigătoare de profunzime. Poetul și-ar dori, ca și Goethe, un cititor care să uite de sine, de lumea întreagă și să „trăiască numai prin cartea mea”.

Dacă postmodernismul de azi, peltos și atoa-testăpînitor, a adăugat la toate „calitățile” poetului timpurilor noastre cinismul și bășcălia, iar el declară senin că se poate scrie eseistic și fără inspirație (considerîndu-și aceste declarații o viziune de o profundă luciditate intelectuală), legile degradării sale pot intra în acțiune.

Aceste gânduri, nu pentru a turna gaz pe focul mocnit al prejudecăților despre postmodernism, ci pentru a clarifica relația dintre poezie și metadiscursurile sale.

Ceea ce numim azi Poemul-eseu sau poemul eseistic este realizat prin schimbarea raportului de forțe dintre teorie și substanță poetică, în sensul ca teoria ca discurs secundar devine discurs originar. Și nu greșea Monica Spiridon când afirma faptul că, dorind să devină însuși „modelul Marii Narațiuni postmoderne”, s-ar putea să devină o practică discursivă oarecare și că „Lumea ca Text a absorbit total Textul ca Lume”⁷.

„Tout est parole!”, obișnuia să spună, mereu și mereu, Francisc Ponge. Dar ideea lumii ca text și a textului ca lume a produs, în poezia lumii, avalanșe de grafomani bulversanți și o nemaiîntâlnită confuzie

(continuare în pag. 13)

de valori. Dar nu despre hahalerele literare gloriolarde vreau să vorbim, despre speculanții și arendașii literari, ci despre marile insule care sunt poeții adevărați, cei care respectă sacralitatea inspirației și a căror discreție într-o lume angoasată, când nicicând conștiința n-a fost mai tragică, preocupați în continuare de misterul ființei, ne face să-i considerăm, prin condiția lor, clasici în sensul crud, original al vorbei. Mulți dintre ei urmează zisa lui Baudelaire, cinică la vremea ei, după care „este o anumiță glorie în a nu fi înțeles”. La aceasta, am adăuga o aserțiune a lui Montale, care sună astfel: „Nimeni nu ar scrie versuri, dacă problema poeziei ar fi să te faci înțeles”. Ne oprim cu gândul acesteia din urmă și încercăm să dăm două intenții: 1. poetul crede prea mult în blestemul său, iar problema receptării și înțelegerii îi rămâne în planul secund; 2. vorbind în poezie despre un lucru (orice lucru se pretează la variațiuni infinite), poetul nu clarifică nimic. O metaforă adaugă ceva frumuseții, dar nu înțelegerii. De altfel, „poezia începe când un nebun spune despre mare; Parcă-i untdelemn!”⁸.

Oricum, poetului autentic îi rămâne propria intimitate, care e și intimitatea poeziei, singura minciună care spune adevărul.

Note

1. Martin Heidegger, *Originea operei de artă*, Ed. Univers, 1982, în *Hölderlin și esența poeziei*, pag. 192-231.

2. A.C. Bradley, în *Oxford Lectures on Poetry*, VI, 1909.

3. Stéphane Mallarmé, *Oeuvres complètes*, Paris, 1936, p. 766

4. Mihai Ursachi, *Poezia*, în vol. *Inel cu enigmă*, Ed. Cartea Românească, București, 1981:

„Poezia nu-i o brătară de aur
Poezia nu-i frunzuliță de laur
Poezia cu solzi de balaur

Poezia nu-i o caleașcă
Poezia nu este plească
Poezia când vrea să te pască

Poezia nu-i un ceasornic
Poezia nu-i ornitorinc
Poezia ce sfâșie spornic”.

5. Lascells Abercrombie, apud Jorje Luis Borges, *Valéry ca simbol*, în *Alte investigații*, 1952.

6. Arthur Rimbaud, *L'Impossible*, în *Une saison en Enfer*.

7. Monica Spiridon, *Postmodernismul: o bătaie cu povestiri* (în „Observatorul cultural” nr. 129, 19 august 2002): „O apropiere a științelor exacte de umanitate dă naștere așa numitelor epistemologii slabe. Acest tip de feed back din partea științelor stimulează ambițiile literaturii de a deveni, inițial, o Marea Teorie și, ulterior, de a se erija în înșuși modelul Marii Narațiuni post-moderne.

În sfârșit, totul se repercutează asupra struc-turilor instituționale, fiind convertit în curricula și în activități academice. În acest fel se desăvârșește un proces anexionist care, practic, nu duce la mărirea literaturii ci, dimpotrivă, o înghite, reducând-o la statutul de - citez - „simplă literatură” sau „practică discursivă oarecare”, una printre altele, ca să ne aliniem cu logica și cu limbajul studiilor comparatiste de ultimă oră, ilustrate de faimosul Raport Bernheimer. Ne aflăm doar la un pas de instrumentalizarea totală a literaturii. Din chiar momentul în care, spre deliciul teoreticienilor săi, literatura s-a lăsat absorbită de turbionul similitudinilor și al omologiilor aparent flatante, traiectoria sa totalizantă promitea deja să conducă direct spre un proiect pragmatic și politic. Lumea ca Text a absorbit total Textul ca Lume.”

8. Cesare Pavese, *Meseria de a trăi*, Ed. Univers, 1980

mă împoașcă pe bărbie, pe urechea stângă, pe piept și apoi se împrăștie pe jos, în nisipul în care m-am proptit cu ghetete. Mă doare de mor, dar nu văd sânge. Scot cuțitul și încep să dau cu el în ce apuc, în timp ce fug cu viteză la vale, pe potecă. Unchiul Ray o să fie negru de supărare când o să vadă ce i-am făcut la T-Bird. Deunăzi cumpărase niște piese să lucreze la ea la vară. Cred c-am să-i spun mâine că l-am văzut pe vecin, pe baiatul lui Esther, fugind pe potecă cu o pușcă. Sau poate n-am să-i zic.

Ar trebui să fug înapoi acasă și să-mi iau cortul ăla mic -cel pe care l-a adus tata din Vietnam. Am să-mi iau rucsacul și-am să merg pe jos până la Hessel. Acum e noapte și mi-e foame: n-am niciun ban și nu mai am gloanțe pentru pușcă. Mama și tata sigur nu se-ntorc azi. Era vorba să-mi dea bunica să mănânc, și de-acum mi se face gaură în stomac. Trec pe lângă câmp, pe lângă mașinile vechi, pe lângă coteț și o iau spre nord pe lângă garaj, unde parchează bunicii. Aproape toate resturile de găina au dispărut, dar se mai vede încă sânge pe cărarea spre ușa din față. Chiar și pe-ntunerice, e ușor să-ți dai seama. Nu se-aude nici un zgomot din casă. Bucătăria e întunecată și tăcută, doar cu o luminiță deasupra chiuvetei. Și de-aici au dispărut resturile de găină și totul miroase tare a clor. Sticla lui bunicu', cu câteva gâturi rămase, e pe masă, la locul unde stă el întotdeauna. Bunica e întoarsă cu spatele. Se întinde să dea mai tare aragazul în timp ce spală la vase. Din oală vine un miros de ghiveci.

„Acu' stai jos dacă tot ai venit”, îmi zice fără să se întoarcă.

negăm dragostea, negăm aproape orice. Mai grav este că am ajuns să negăm originile, să negăm părinții, să negăm istoria, să ignorăm cu bună știință valorile acestui neam, încă binecuvântat de Dumnezeu. Negăm orice și oricât, fără să realizăm că negăm, de fapt, însăși existența noastră. La toate aceste negații, voite ori rău intenționate, Buni știe să facă opoziție, să răspundă cu hotărâre - AFIRMATIV. DA – valorilor neamului, istoriei, părinților și locurilor dragi! DA – prieteniei, încrederii, zâmbetelor inconștient dăruite, ca leacuri tainice. DA – familiei, copiilor, copilăriei. Da – viselor împlinite, aspirațiilor către înalt! DA – lui Dumnezeu și grijii sale neobosite pentru propășirea și perpetuarea ființei. DA – poeziei, prozei, muzicii, artelor frumoase, vibrațiilor pozitive. DA – LUMINII!

Astăzi, aici, la ceas de tainică veghere, se cuvine să negăm și noi tot ceea ce este rău sau ne poate prejudicia sufletește și să zicem, cu putere și convingere firească: DA – BUNI!

Llelu Nicolae VĂLĂREANU

destin

noaptea în care locuiesc
pereții peșterii strigă
din cenușiu și negru
fac tunel prin rocă

am ochii întorși
vizionari prin spațiu
lumina rămâne aceeași
în miezul ei impulsiv
se schimbă fețele timpului
o evoluție neterminată
pe scheletul galaxiei

din trupul de apă
sărac de ură și durere
pământul îmi absoarbe
suflul din fântâna inimii
voi fi secăt și livid
deasupra va crește o movilă
și nici o speranță dedesubt

Odihnesc în cuvinte

Noaptea ce mă odihnește
n-a mai venit;
ea plânge și ploaia o cheamă
când mustul înțeapă spre vin.

Impulsul chiar eul mi-l umple;
cum tulbură, de nici sufletul
nu simte emoții.

În psihic, unde se știe,
ochii nu au putere să vadă
sensibilul atât de aproape.

Și nevrotic mă vânează
îngerii somnului cald;
când te câștig,
pustiul din mine se vindecă
și mă odihnesc în cuvinte.

Lupii mării

El îmbrăcă o singură umbră
fața visului înflorind,
așeza pământului prag
deschizător de ape.

Peste prag trec lupii mării
pradă furtunilor,
setea iubirii de necunoscut
o aduc la țarm.

Vechi spre nou,
gândul
fluturând prin cutele memoriei,
din care vor istorisi

fața visului ispititor,
unde ecoul stă de pază
în umbra cețoaselor valuri.

amiază punct de întâlnire

pierderea ocaziei
a închis poarta ruginită
drumul
primerit de pași
hotărâtori

un alt mod de cucerire
prins de fața gândului
răzbate din interior la suprafață
prin fiecare por de încredere
peste care se înalță aerul cald
prin coloane de ceață
pentru toți cei care speră să se întâmple
încă o dată

de aceea te caut iubito,
clipele acelea nu mai revin
dar există o lungime în care încăpem
porniți unul spre altul

spre amiază speranței

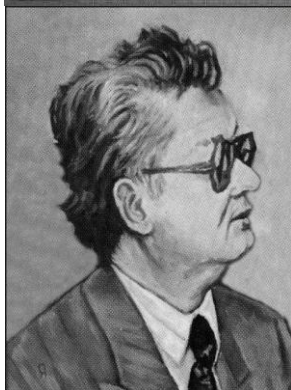
Prins în cleștele întâmplării

Noaptea din spatele zidului
este o fantomă descompusă;
din ochii ei se ridică țepi.
Cred că asta mă face să mă tem
de timpul care delirează pe străzi
și uită
cum fiecare putem muri
într-o clipă de neatenție.

M-am învățat să rup oasele vântului
cu mâinile încleștate pe aripi,
să văd aerul sufletului cum trece
printre degete,
ca niște ispite cu două fețe,
din vremurile când nu eram atât de singur.

O haită de temeri îmi urlă în trup
cu dăre reci prin nervi.
Ploaia mărunță se așază sub piele
și podurile se surpă
de vechi.

Olimpiu VLADIMIROV

REALITATEA MINCIUNII

Peste zile și nopți,
 în fiecare gest și privire,
 în toate mângâierile și înfruntările
 în strigăte și tăceri,
 realitatea minciunii
 întrece închipuirile.

VÂRSTĂ

Zâmbesc mai mult,
 mă bucur,
 am răgaz de glume,
 nu mă pierd în detalii,
 nu întârzii la răscruci,
 îmi găsesc tot timpul
 ceva nou de făcut,
 în jurul unui nimic;
 Înțelepciunea îmi spune
 cât și cum pot spera...

Necesară stare de spirit,
 senectutea!

CU BUCURIA

Prețioasă și pretențioasă
 dorința de a trăi o viață
 care n-ar trebui
 să aibă sfârșit;

Știind, totuși, că nu e așa,
 mai sigur decât în multe împrejurări,
 mă agăț de fiecare zi
 cu bucuria unei nașteri.

ÎNDOIELI

Poeemele gata de zbor
 mă ceartă, speriate și uimite,
 fiindcă nu mai simt
 căldura cuvintelor,
 nici înaltul,
 nici adâncul lor,
 după ce buzele mele au băut
 din izvorul indoieli;

Unde-mi ascund
 rușinile și insomniile?

CONDIȚIE

Îmi puteți lua
 toate semnele punctuației
 respectate sau ignorate;

Pentru supraviețuire,
 lăsați-mi doar linia de dialog...

În plus,
 vreau să descopăr, singur,
 punctul.

POEMELE

Poeemele îmi sunt
 hainele de fiecare zi
 - clasice sau moderne -
 după moda mereu trecătoare
 dar, aparent, fac impresie bună

Orgoliul ascuns
 nu va întâlni, vreodată,
 copilul care să mă arate cu degetul,
 povestindu-mi, râzând,
 basmul împăratului gol.

PLOI

Ploi de vară mirosind a pâine,
 ploi de toamnă cu buchet de struguri,
 ploi de gheață rătăcind prin neguri,
 udă fruntea clipelor de mâine

Le urmărim sfioși cum trec la rând
 pe drumul de la cer către pământ
 acceptând că sunt chiar de vânzare
 până renasc în seve sau izvoare.

Învolburate pururi în căderi
 pământului supus mustesc puteri.

TRECERI

Iubirea ne-a-mbătat pe amândoi
 de nu mai știm dacă e zi sau noapte;
 Săruturile ard fierbinți sub ploi
 și-n locul vorbelor pășim pe șoaapte

Iubirea ne-a pierdut pe amândoi;
 Cu numele cel mic, cine te strigă?
 La un apus regesc mă înconvoi
 dar inima nebună se intrigă

Iubirea ne-a lăsat pe amândoi
 sub malul unui port de turtă dulce;
 Copiii nimănu, numai noi doi,
 îi cerem oboselii să ne culce.

DEOSEBIRI

Vorbele dulci
 țes plasa minciunilor;
 De la o rană la alta
 adevărul întinde punți.

Patricia LIDIA

ISSA ÎNVAȚĂ SĂ FIE POLITICOASĂ

- Issa! Te rog vino în sufragerie, a venit cineva să te vadă!

Vocea mamei era foarte serioasă. Issa era puțin îngrijorată, îi era teamă ca mama să nu fie supărată pe ea.

- Da, mamă, cine mă caută?

Nu mică îi fu mirarea Larisei când pe canapeaua din sufragerie văzu o femeie extrem de frumoasă, îmbrăcată într-o rochie aurie precum razele soarelui, lungă până în pământ, pe care erau împletite mii de flori în bătaia vântului și ciripitul păsărelelor. Zâna avea fața albă și obraji roșii. Părul ei galben atinge pământul, iar vocea sa îți încânta auzul.

- Cine ești tu? Întrebă nepoliticoasă Issa.

- Eu sunt Zâna Florilor. Scopul meu este să protejiez tot ce este frumos. Mama ta este îngrijorată pentru comportamentul tău, și observ că are dreptate. Ești o fetiță foarte deșteaptă, dar puțin cam încăpățânată. De ce nu vrei să folosești cuvintele magice "te rog" și „mulțumesc”?

Fetița se uita nedumerită. Nu înțelegea ce se întâmplă.

- Dar ce am făcut?

- Să îți dau un exemplu simplu: în loc de "mami, îmi dai te rog apă?", întotdeauna spui "mami, dă-mi apă!", iar în loc de "Tati, îmi citești te rog o poveste?", spui "Tati, citește-mi o povestel!". Ba mai mult, când părinții tăi îți fac pe plac, nu spui niciodată „mulțumesc!”. Issa nu înțelegea ce anume e greșit în comportamentul ei. Chiar dacă părinții ei au încercat în fel și chip să o învețe să spună aceste cuvintele magice, dar atât de simple, precum "te rog" și „mulțumesc”, fetița nu voia să le rostească.

- Fetiță frumoasă, spuse zâna pe un ton glumeț, ești cumva certată cu aceste cuvinte?

- Cum să fiu certată cu niște cuvinte?

Issa se uita când la Zână, când la mama. Se simțea rușinată, și totuși nu înțelegea ce au acestea cu ea.

- Astăzi, cât părinții tăi sunt la serviciu, vei sta cu mine. Te deranjează acest lucru?

- Mama, chiar așa supărată ești pe mine?

- Lasă, Issa, vorbim diseară, după cină, eu trebuie să plec la serviciu!

Issa își îmbrățișă mama și se retrase în camera ei și începu să facă un desen despre familia ei. Zâna așteptă răbdătoare până ce Issa își termină desenul și îi explică în ce fel va decurge restul zilei:

- Dacă nu vei cere în mod politicos ceea ce îți

dorești, nu vei primi. Extrem de simplu. Iar dacă nu vei mulțumi când primești ceea ce ceri, nu vei mai primi a doua oară.

- Dar nu mi se pare corect!

- De ce nu este corect, Issa? Atât de greu este să fii politicoasă? Este simplu. Până nu spui "te rog" nu primești nimic.

Issa nu era impresionată. Părinții ei mai încercaseră și altă dată această tactică, dar tot nu funcționase. Ei i se părea normal comportamentul ce îl avea, nu înțelegea de ce trebuie să și-l schimbe. Timpul trecu repede și veni ora somnului de prânz.

- Vreau să mănânc! Îmi pui masa?

Zâna se făcea că nu aude. Cum fetița era în continuare încăpățânată, se culcă flămândă. Și începu să viseze... Se făcea că părinții nu-i mai îndeplineau nicio dorință. Stând așa, supărată, apărură lângă ea un Cavaler și o Prințesă.

- De ce ești supărată, draga mea? Întrebă Prințesa grijulie.

- Mami și tati nu îmi mai fac deloc pe plac. Dacă le cer să-mi dea ceva, nu-mi dau, dacă le cer să facă ceva pentru mine, nu fac. Sunt foarte supărată. Nu înțeleg...

- Numai pentru atât? se miră Cavalerul. Tu știi că noi, personajele de poveste, avem puteri magice și că suntem și foarte buni prieteni cu copiii?

- Nu știam.

- Ei bine, așa este. Și ca să-ți dovedim, te vom ajuta. Dar trebuie să faci ce-ți spunem. Vrei?

- Da, cum să nu! Numai să îmi împac părinții!

- Ascultă-mă bine. De câte ori vrei ca părinții să facă ceva pentru tine, tu nu trebuie decât să-mi rostești numele, spuse cavalerul. Eu te voi auzi oriunde aș fi și atunci mă voi face mic, mic, mic de tot, voi zbura pe lângă urechea lor și le voi șopti să facă ce le ceri. Ei vor crede că vorbele mele sunt gândurile lor și mă vor asculta. Simplu, nu? Iar când primești ceea ce îți dorești, să te gândești la mine. Iar eu voi zbura pe deasupra părinților tăi și voi presăra praf magic și îi voi face să îți mai facă pe plac și altă dată!

- Doar atât?

- Doar atât! Atunci rămâne stabilit! Să ne auzim cu bine!

În timp ce Cavalerul și Prințesa dădeau să plece, Issa își dădu seama că nu le știe numele.

- Dar nu mi-ați spus cum vă cheamă!

- Numele meu este "Te rog", răspunse Cavalerul. Iar Prințesa este „Mulțumesc”.

- Îmi pare bine de cunoștință, spuse Prințesa. Am plecat! La revedere și nu uita că te vom ajuta întotdeauna, trebuie doar să ne chemi alături de tine.

Fetița se trezi din somn. Gândul îi era numai la prietenii ei din vis. Între timp venise și mama ei de la serviciu. Se gândi să încerce ceea ce a visat. Merse în bucătărie, unde se aflau mama sa și Zâna, și spuse:

(continuare în pag. 17)

- Mami, mi-e foame, îmi dai să mănânc?

Mama nu avu nicio reacție. Și imediat după aceea rosti numele Cavalerului: "Te rog". Atunci se petrecu un lucru nemaipomenit. Mama stătu puțin, cu sprâncenele ridicate și foarte atentă. Fetița zâmbi. Ea știa că prietenul său, pe care nu-l vedea de mic ce se făcuse, îi spunea mamei să-i dea de mâncare. Și, într-adevăr, mama îi răspunse:

- Da, draga mea, acum.

"A mers. Am un prieten minunat", gândi ea. Și imediat își aminti și de cuvintele Prințesei, și o chemă alături de ea:

- Mulțumesc!

Mama zâmbi și îi mângâie obrazul cu gingășie.

- Cu cel mai mare drag, fetița mea.

Zâna o urmărea pe Issa din spatele ușii, fiind bucuroasă că a putut să îi îndrume aceste gânduri minunate în somn. Decisă să mai verifice cât de buni sunt prietenii ei "Te rog" și „Mulțumesc”, s-a dus la tatăl ei și i-a spus: "Tati, ajută-mă să mă îmbrac, vreau să ies afară la prietenii mei să mă joc!" Și imediat a rostit numele prietenului ei din vis: "Te Rog"! Tatăl ei, la fel de bucuros precum mama, a ajutat-o fără să clipească. Încântată de reușită, a chemat-o și pe Prințesă alături. Tatăl i-a zâmbit, a sărutat-o pe frunte și i-a spus:

- Oricând ai nevoie de ceva, îți sunt alături! Doar ești fetița mea!

Bucuroasă de vorbele frumoase ale părinților ei, a sunat-o pe Bunica și i-a povestit despre Cavalerul Te Rog și Prințesa Mulțumesc. Apoi le-a explicat tuturor prietenilor ei... Bineînțeles că toți, care aveau câteodată probleme precum cele ale fetiței, i-au chemat pe Prințesă și pe Cavaler în ajutor. Iar aceștia abia așteptau să fie de folos. De fiecare dată se făceau mici, mici, mici de tot, zburau lângă părinți, bunici, prieteni și le șopteau să facă ceea ce le cereau copiii. Iar Issa începu să folosească cuvintele magice „te rog” și „mulțumesc”, fără să se mai gândească la Cavaler și Prințesă și astfel toată lumea era fericită.

Domnul Corneluș

Domnul Corneluș e un tip bine pentru cei 60 de ani ai săi. Gurile secretoase de prin bloc spun că până nu de mult era antrenor de tenis și alerga la maraton. Acum se antrenează la sticlism, coniac-canoe, halbere și alte sporturi ce necesită întreaga sa concentrare. Ca orice mare sportiv, își începe antrenamentul dimineața devreme, cu o cafea, posibil mai irlandeză decât o beau însuși irlandezii, chiar înainte de a merge la pompa publică să aducă apă pentru gătit. Știți cum e, lăsați-mă să îmi beau cafeaua și nimeni nu va fi rănit! Antrenamentul continuă pe la prânz în forță, dar oricum nu mă afectează, că sunt la serviciu... seara e mai greu, că întotdeauna se anunță furtunoasă și lungă.

Domnul Corneluș e un romantic incurabil. L-am cunoscut într-o minunată zi de Sfântul Valentin, când, ferchezuit, spilcuit, tocmai se pregătea să intre în casa scării cu flacoanele cu apă de la pompă. Căci, după cum

vă puteți da bine seama, domnul Corneluș este și un econom desăvârșit: cum să consumi apă de la robinet, când primăria îți oferă pe gratis la pompă? ce i-a curmat însă drumul spre destinația finală a fost apocalipsa: un nemernic iresponsabil și nepăsător față de bunurile comune ale tuturor locatarilor lăsase ușa de la intrarea scării deschisă. Și, după cum bine se poate înțelege, în mod deliberat, pusese în pericol sănătatea psihică a sistemului automat de închidere și deschidere a magicii uși („Sesam, deschide-te!” urma să nu mai fie cheia universală de intrare).nu e greu de găsit vinovatul, când acesta păzește, cu nerușinare, niște geamuri sprijinite ordonat de peretele proaspăt renovat în urmă cu mai bine de 3 ani de zile și care ar putea fi, ceea ce e floare la ureche de înțeles, motivul neliniștii ușilor. Și, vai, acești necunosători în ale tehnologiei nu știau ce mecanisme complexe și minunate se află în spatele acestor tehnologii state-of-the-art de închidere și deschidere a ușilor și, mai ales, necesitatea integrității morale și fizice a minunatului mecanism pentru întreaga comunitate.

Domnul Corneluș și-a renovat apartamentul. O activitate solicitantă fizic, dar mai ales psihic, ce a trebuit preîntâmpinată printr-un antrenament serios. Cu tactul unui boxer abia ieșit din ring, și-a depozitat caloriferele din fontă pe scara blocului. Că doar nu era să aglomereze propriul apartament! Și ce invitație mai bună poți face hoților de fier vechi, decât să le fluturi prin față noaptea calorifere ce depășesc 20kg bucata? Și cine sunt mai buni de acuzat decât vecinii de palier care își renovează de asemenea apartamentul?

Domnul Corneluș este foarte sociabil. Din când în când, după munci asidue la antrenament, la întoarcerea la doamna sa, își mai vizitează și vecinii. E greu să te decizi dacă apartamentul tău e la dreapta sau la stânga liftului după ce faci sticlism profesionist. Așa că, în cazul unei vizite inoportune și neanunțate, cea mai bună scăpare este socializarea: „Știu că aveți centrală termică pe gaz de mai bine de 10 ani, dar, totuși, la voi a dat Coltermul drumul la căldură?” Și asta nu contează dacă este la 10 dimineața, 5 după masa sau 3 noaptea. Iar atunci când nu se împiedică de propria limbă la vorbire, insistă să afle dacă sistemul digestiv al vecinei patrupeze lucrează la fel de bine ca și înainte de discuția anterioară.

Domnul Corneluș e un tip pe cînste. Când nu se antrenează la sticlism, coniac-canoe, halbere și alte sporturi ce necesită întreaga sa concentrare, îi determină pe alții să se apuce de sporturi extreme. Că, deh, după atâtea intervenții, e imposibil să nu devii prieten cu el...

De câteva zile sunt în al nouălea cer. Nu se mai aud zgomote de bidoane goale pe scara blocului, nu-mi mai bate nimeni la ușă când mi-e lumea mai dragă. Umblă zvonul că în apartamentul de lângă el s-a mutat de curând o văduvă. Păi ce să zic, Dumnezeu cu mila.

Petre RĂU

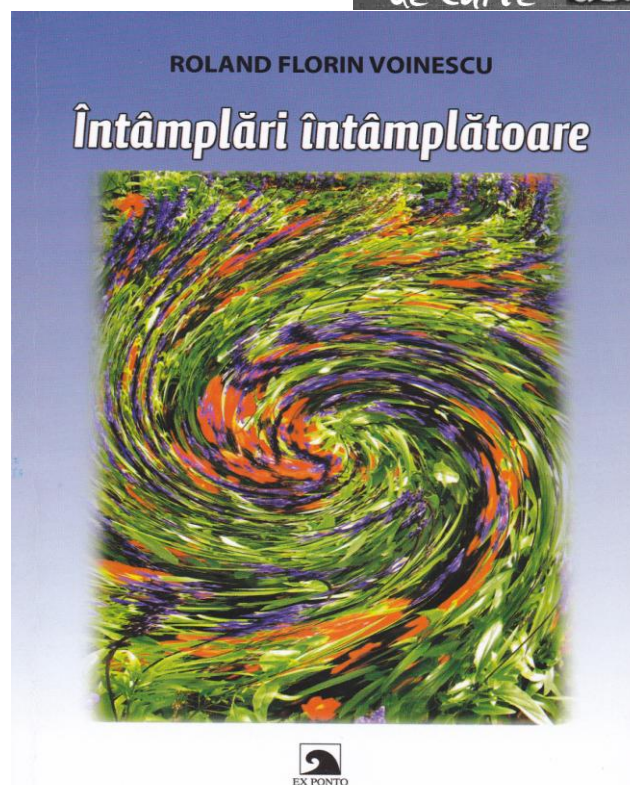
Umorul ca întâmplare neîntâmplătoare

Roland Florin Voinescu – **Întâmplări întâmplătoare**, editura "Ex Ponto", Constanța, 2012

Nu sunt deloc întâmplătoare întâmplările povestite de prozatorul Roland Florin Voinescu în cartea sa de debut intitulată „Întâmplări întâmplătoare” și apărută în 2012 la editura "Ex Ponto" din Constanța. Nu sunt întâmplătoare pentru că acestea sunt smulse dintr-o realitate absolut densă, dimprejurul nostru, din viața noastră cea de toate zilele. Și nu sunt deloc întâmplătoare și pentru că ele poartă amprenta unui umor autentic, umor care îmi place și cu care autorul m-a mai delectat nu numai cu acest prilej. L-am cunoscut pe autor cu ocazia unor colecții colective de creații literare în care și-a publicat diverse scrieri, l-am cunoscut și ca pe un fotograf foarte talentat - deținător al unor premii importante în această artă în care există mulți pretendenți la locul întâi, dar l-am cunoscut și personal, adică am stat de vorbă, nu o singură dată, noi doi, față în față, despre una, despre alta, dar mai ales despre ceea ce face el și ce anume îl preocupă din postura de creator de proză satirică.

Roland Florin Voinescu este un incontestabil creator de umor. Proza sa satirică este una de substanță, care ne oferă la modul direct vizibil, cam ca într-o peliculă de film, spectacole autentice de viață, cu încărcături de fapte și întâmplări inconfundabile, cuprinzând tabieturi, tendințe, moravuri, conversații subtile, toate sub auspiciul unui limbaj natural, spontan, eliberat de orice constrângeri aristocratice ale modernității. Umorul cultivat este, în parte, unul delicat, putând trece aproape neobservat de către persoanele lipsite de umor sau care nu au anumite cunoștințe. Dar umorul său este și unul care subliniază tăria și slăbiciunea de caracter, făcând totodată legătura între ele, sau unul care ia naștere în situații de neputință în a rezolva anumite probleme, provocat deseori de soluții greșite de rezolvare a acestora.

Întâmplări aieveau, care pot constitui subiecte pentru texte umoristice sunt la tot pasul. Și cred că nu greșesc dacă întăresc asta adăugând că poporul acesta trăiește în țara lui Caragiale iar momentele favorabile ironizării și ridiculizării apar, pe acest tărâm, cam prea des. În fața vicisitudinilor trăite de neamul românesc de-a lungul istoriei sale, vorbele lui Christopher Fry se potrivesc precum o mânășă: "Umorul este refugiul din fața deznădejdi". Nu ascund deloc faptul că am admirat dintotdeauna persoanele cu umor, indiferent că acesta s-a manifestat prin comportament direct sau indirect, contextual sau nu, imagistic, teatral, verbal/acustic sau în scris.

Soluțiile neașteptate care ni se propun în multe din schițele umoristice ale lui Roland Florin Voinescu sunt un bun prilej de a caracteriza lumea așa cum este și de a produce ilaritate la modul expresiv al relatării. Poate că umorul propus nu e într-atât de caustic, critic și moralizator, dar este cu siguranță unul care stârnește râsul, înveselește, cucerește. Cu siguranță este ironic, satiric, blând binevoitor și plin de înțelegere. În multe din schițele prezente în volum umorul se prezintă la modul autocritic, vorbitorul se prezintă pe sine într-un fel de „haz de necaz” autentic, la nivelul purității românești a acestei specii literare fără de care poporul acesta ar fi fost mult mai sărac spiritual.

Nu avem de-a face cu un umor disprețuitor, în sensul că ar fi caracterizat prin agresivitate și ar disprețui sau umili protagoniștii, fie ei persoane singulare sau grupuri sociale, deși „șarjele” nu sunt deloc departe de acest sentiment, dacă ar fi să facem abstracție de subtilitatea și vehemența uneori indirectă pe care o degajă la adresa celor vizați/atacați. Este, mai ales, un umor îndreptat împotriva figurilor politice sau împotriva vedetelor zilei, a unor indivizi care vremelnic reprezintă o autoritate publică în viața de zi cu zi.

De pildă, conceperea unei scrisori de mulțumire către Uniunea Europeană prilejuiește ridiculizarea neînțelegerii și fetișizării instituțiilor europene de către unii oameni mai puțin educați („Scrisoare de mulțumire”). În ignoranța lor, oamenii își planifică viitorul apropiat, împărțind deja banii despre care au auzit că-i vor primi „gratuit” de la Uniunea Europeană, plănuiindu-și case, vile cu piscină, mașini de lux ș.a., ceva în genul anecdotei în care un țigan găsisese o potcoavă și visa cu glas tare că va găsi și un cal, dar își bate copilul atunci când acesta îndrăznește să-și manifeste dorința de a călări viitorul

(continuare în pag. 19)

mânz, ca nu cumva să-i deşele fragilul vlăstar al ipotecului său cal.

O palpitantă conversație (din păcate, puțin cam lungă), în care un puțin cam înfumurat tânăr de la oraș îi explică ignonantului său bunic de la țară, cum este admisă o țară în Uniunea Europeană, întâlnim în povestirea "Tot mai bine era înainte". Schița este plină de replici derutante, tăioase, în genul: "Bunicul: Așa, am înțeles... da' de ce pe vremea când erau ăia, răii, se trăia bine și acu' când sunt ăștia, bunii, se trăiește rău?".

Se întâmplă, cu umor, ca turiștii să fie invitați să viziteze "ruinele" unor blocuri rămase de decenii neterminate, să participe la un "safar" prin "jungla" prin care pot fi întâlnite haite de câini vagabonzi, să vadă chipuri exotice de "negri" - ciudatele fețe întunecate ale auroloacilor aciuiați tot prin acele "ruine", insolitele oferte fiind asigurate de către o originală agenție proaspăt înființată pentru explorarea "turistică" a acestor bizare locuri ("Turism local").

Un instructiv dialog dintre un reporter și un politician despre efectul psihologic asupra copiilor rămași singuri acasă după ce părinții lor i-au părăsit pentru a pleca la muncă în străinătate, întâlnim în inspiratul text intitulat "Efecte secundare". La fel și monologul la telefon, plin de haz, din schița "Telefonul". Dar și discuția între prieteni la o bere, în care cineva își plânge soarta că a făcut un accident, nu pentru că "reușit" să bage în spital două persoane și să strice două mașini, ci din cauză că lumea vorbește "pe nedrept" despre faptele lui ("Zice lumea"). Sau o alta, spumoasă, care se petrece între un senator și fostul său profesor de matematică venit în audiență ca să obțină un sprijin pentru repararea școlii ("Cum se-ntoarce roata"). Și încă una, între ignoranți, despre "băieții deștepți" și grupurile lor de interese ("Grupuri de interese"), sau transparenta conversație purtată în mașină între un parlamentar și șoferul său care, în timp ce se sfidează cu nonșalanță regulile de circulație, se dezvăluie și matrapazlăcurile unui "versatului" politician ("Definiția muncii").

În bulversanta schiță "Corupție la export" întâlnim din nou o conversație, de fapt un interviu luat de către un jurnalist unui om de afaceri de succes care oferea străinilor servicii de consultanță pe tema corupției: "export de servicii de consultanță în domeniul corupției". Nu întâmplător ni se expune simpatica și incitanta deviză sub care era subordonată afacerea: "Corupți din toate țările, uniți-vă!", ca să nu amintim decât în treacăt de "răcoroasele" replici îmbibate la tot pasul cu glume pe gustul tuturor: "- A, la ultimul etaj?! - Deci corupție la nivel înalt".

Nu rar întâlnim discuții interminabile între vecinii de bloc. De pildă, cea despre bogați și săraci, titrată sugestiv "Săracii bogați". Săracii, reprezentați (adesea în carte) de familiile care trăiau în apartamente debransate de la sursele de utilități, ajung la concluzia că n-ar mai trebui să se lamenteze atât de mult în legătură cu sărăcia lor. Și asta, cred ei, deoarece bogații au și ei probleme, chiar mult mai mari și mai grave decât ale lor. Astfel, tind să admită că nu are rost să se mai plângă, de pildă, despre dificultatea plății întreținerii apartamentului lor cu două camere căci, din acest punct de vedere, mai degrabă ar trebui plâns un "biet" politician care are o vilă cu zece sau douăzeci de camere: "- Dar gândiți-vă la un politician, săracu', care trebuie să plătească întreținerea la un viloi de douăzeci de camere!". În plus, bogații aveau, parte din

ei, soții casnice, mașini scumpe de întreținut ș.a., în timp ce ei, săracii, se mai descurcau cumva, de pildă, nevestele lor preferau să se îmbrace de la "casele de modă second hand" și nu mai foloseau creme de sulimenit scumpe: "- Adică cumpără un castravete, taie câteva felii și le pune pe față, am rezolvat cu cremele, după aia ni le pune-n farfurie, am rezolvat cu mâncarea".

În fapt, dialogurile fac parte din tehnica extinsă, dar și distinsă, a autorului în relatarea "întâmplărilor" din volum. Într-un astfel de dialog-interviu, un reporter TV abordează un polițist care tocmai arestase un infractor, pe care însă îl trata "cu mânuși", făcându-i favoruri și lăsându-l slobod în mai multe rânduri, ba trimițându-l să-i cumpere ceva de la chioșcul de peste drum, ba trimițându-l singur afară în curte să-și fumeze țigara ("Muncă asiduă"). Într-o altă ipostază întâlnim o discuție între un recepționar al unui hotel de lux și un turist care căuta un loc de cazare, discuție despre hotelurile pline de granguri și „serviciile” onorabile oferite doar politicienilor, oamenilor bogați, judecătorilor, comisarilor etc. ("Hoteluri pline"). Sau încă, o discuție antrenantă și plină de parfum exotic purtată la biroul de emigrări al ambasadei statului Congo la București, despre avantajele pe care le oferă această țară în care poți beneficia pe gratis de căldură, de apă caldă, ba chiar și de un acoperiș deasupra capului, din frunze, desigur, însă tot fără nicio plată ("Emigrări").

Tot conversațional se petrece și acțiunea din schița "Invitație la meeting", unde un individ care își cheamă vecinii să iasă la un miting de protest se trezește că nu-l urmează nimeni, toți ceilalți fofilându-se. Ca și povestea "Primul cinstit", derulată într-un dialog absurd dintre un jurnalist și un primar rămas singur în localitate pentru că toți bărbații satului pleaseră la muncă în țări străine.

În total avem de-a face cu 30 de schițe umoristice, majoritatea fiind astfel construite încât par gata de pus în scenă. Nu m-ar mira deloc să le văd într-o bună zi și jucate/interpretate, pe scene adevărate, de actori dintre cei mai potriviți. Schițe cu un umor situațional, caracterizat de faptul că surprinde aspecte frustrante ale vieții de zi cu zi.

Roland Florin Voinescu cultivă un umor sănătos, cu accente ironice și replici care se metamorfozează în modalități de a face față problemelor, un umor având drept ținte momentele absurde ale vieții, episoade lipsite de sens, gesturi ilogice sau întâmplări hazlii din plan individual. Dialogurile sunt pline, dinadins, de dezacorduri gramaticale, de expresii licențioase, și atunci când personajele care dialoghează sunt inculte, dar și când se discută despre probleme serioase "la ordinea zilei", autorul vrând probabil să pună în acest mod în evidență și un comic de limbaj.

Și poate că nu întâmplător (un „întâmplător” apropo de titlul cărții), acest volum de umor apare exact în anul Caragiale (se împlinesc 100 de ani de la dispariția marelui dramaturg român), scriitor care s-a remarcat prin orice tip de text pe care l-a abordat.

Personal, cred că volumul lui Roland Florin Voinescu reprezintă o selecție de umor de bună

(continuare în pag. 30)

Ionuț CARAGEA

AFORISME

- Dorințele – voracele creaturi ale fluviului Sânge.
- Dragostea este o intersecție cu sens giratoriu. Te-nvârti în jurul aceleiași inimi până rămâi fără lacrimi.
- Chiar și diferiți, suntem degetele aceleiași palme ce țin planeta într-un echilibru perfect, cosmic și spiritual.
- Enigma - corabia care se scufundă în lacrima infinitului.
- Dintre toate minunile Pământului, am ales viciile pentru a ne face fericiți.
- Fericirea ține cât luciul pantofilor. Este lustruită de suflet în fiecare dimineață, dar n-apucă să facă doi pași fără să se murdărească.
- Fericirea este biletul compostat în copilărie cu care încercăm să păcălim viitorul.
- Geniul – scânteia desprinsă din lumina rațiunii cosmice.
- Gândurile sunt epistole către abisul care s-a prăbușit din eternitate în noi.
- Sublimul vieții este imaginația, forța minții și a sufletului prin care putem construi noi miracole ce au la bază arhetipul creației divine.
- Facem cu toții *bungee jumping* în infern, agățați de cordonul ombilical.
- Oare câte bătaii de inimă pot umple nimicul, tăcerea și tot universul?
- Sunt insomniacul clipelor de nemurire. Dacă voi închide ochii, voi extermina o lume ce mi-a fost dăruită într-un moment de tandrețe divină...
- Cine se trezește conștient în zorii suferinței, ajunge înțelept în amurgul gândurilor.
- Lumânarea îmi rămâne cel mai fidel dintre cititori.
- Minte mea este o scoică în care adevărul intră precum un bob de nisip. Cuvintele mele înfrumusețază adevărul pe care îl dăruiesc oamenilor sub formă de metafore.
- Tot ce ne ține în viață este misterul. Misterului nu-i pui întrebări, pentru că el nu are răspunsuri. Misterul se află pe fundul unui ocean de întrebări și deasupra unui cer de răspunsuri...
- Oasele mele sunt alinate într-un instrument muzical în care suflă doar moartea.

- Zilele negre, nopțile albe – clapele de pian pe care moartea cântă recviemul umanității.
- Cel mai greu pentru omul care vrea să ajungă foarte sus nu este să învețe zborul ci să se desprindă de cei care îl trag mereu în jos.
- Oamenii - paginile necitite care ajung în bibliotecă pământului, fiind devorate de viermii atotștiutori.
- Ce înseamnă să fii perfect? Să te iubești așa cum ești și să îi iubești și pe alții așa cum te iubești pe tine...
- Poetul – pasărea oarbă cu ciocul încovoiat spre propria inimă.
- Poezia – crucea de pe linia destinului unde s-a săvârșit o iubire de la care au fugit toți martorii cu excepția poetului.
- Singura casă în care pot trăi fără să plătesc chirie este poezia mea. Specialitatea casei mele, metafore la focul inimii.
- Poemul nu este o voință ce acționează asupra altei voințe, ci o conștiință ce acționează asupra unei energii latente.
- În viață trebuie să fii lucid și prevăzător. Prietenia unora este mare cât un cal troian. Abia așteaptă să le primești darul ca mai apoi să-ți intre sub piele și să devii victima lor.
- Respirațiile – repetițiile pentru ultima scenă în care-ți vei da sufletul.
- Singurătatea lenevește ca un șarpe la focul inimii, cu burta plină de amintiri.
- Strigătul nou-născutului – cheia sol pe portativul alunecării-n genune.
- Primul strigăt al nou-născutului pune în mișcare carul cu boi al fericirii.
- Sufletul – orga de lumini a trupului.
- Timpului nu-i tremură niciodată mâinile. Își plimbă încet bisturiul pe fețele noastre ca un criminal în serie îndrăgostit de arta sa.
- Umbrele – profanatoarele mormintelor vii.
- Viața – spitalul în care oamenii ne tratează cu pastile de sictir, în timp ce moartea inventariază suflute.
- Aceasta este viața, un *veni, vidi, vici*, o scurtă nebunie cu dragoste și vicii...
- Viața omului este o floare ruptă din veșnicie și pusă într-un vas plin cu sânge.
- Viața - arborele amintirilor în care înfloresc morminte.
- Visăm cu deșteptătorul la tâmplă.

(Selecție din volumul „Delir cu tremurături de gânduri. Citate și aforisme 2006-2013”)

Miruna RUS

Dansează cu mine!

dansează cu mine, te rog...
poartă-mi numele pe valuri de vise
unde evidentul se propagă în vid.
închide-ți privirea pe buzele mele
pătate de sărut.
dansează cu mine
diseară
când fluturașii încep să se dilueze
în reacții.
îți lipești trupul de mine
știi că e incitant
dar
nu
te
oprești.

Umbre în ploaie

măinile mele
ucid.
în bocete de ploaie
în mâna stângă
am precipitat
straturi reținute
de picături răzvrătite.
în mâna dreaptă
am pus fluide ude
și deșirate
apa curge șiroaie

se grăbește
să-mi savureze
răceala.
mă resimt
și alerg udă
umbre
aruncate pe trotuar
se apropie
dar nu mai au loc în ploaia mea.

Monolog ritmat

Vrei să-mi impui condiții de existență
Dar ecuația n-ar avea rost
Dacă abilitățile epice după care te învârti
s-ar duce pe apa sâmbetei.
Plus și minus n-ar fi în opoziție
Dacă fracția se răstoarnă
Și îți dai seama
Că trebuie s-o iei de la început.
Nu știi dacă vrei să continui
Stai în vârful patului
Frământându-ți mâinile
În timp ce oasele
Tremură de emoție.

Necomestibil

N-au nici un gust literele tale.
Nu sunt comestibile nici cuvintele
Pe care te străduiești să le legi
În necunoștință de cauză.
Te depășește situația;
Te trezești urlând
Ca o epavă scursă în colțul blocului.
Te uiți în jur
Dar nu vezi decât niște suflete deshidratate;
Arome împânzite de curiozitate
Te macină, fără gust.

Sens în oglindă

Am eșuat
În bule sufocante
De dioxid de carbon,
În goliciunea cuvintelor
Mimate de buzele tale
Un set de artere s-a spart
În senzația toridă
că o lacrimă ți-a curs
pe obrazul meu.
Te simți presat
Gândirea puerilă
Îți influențează privirea
Care parcă suferă o depresie extrauterină.

Marieta GĂUREAN

Dan Lungu – un tablou al lumii periferice

Volumul de proză scurtă, *Cheta la flegmă* (Editura OuTopos, 1999) reprezintă povestiri remarcabil decupate în materialul social, în coordonate naturaliste, pre-mize-rabiliste. Ștefan Manasia crede că în cartea acestuia „realitatea sordidă era stoarsă de situații comic-absurde, de altele magice, erotice, adesea ridicele, dar niciodată învăluite în tragic”¹ Reeditată în 2003 sub titlul *Proză cu amănuntul*, cartea rezistă și astăzi, conținând câteva istorii memorabile. Acestea pregătesc terenul romanului *Raiul găinilor* (Editura Polirom, 2004).² Narațiunea introductivă a volumului de debut propune universul pubertății, al marilor mâhniri și revelații adolescente, tratate aici sub formula „regele este gol”. Puștiul-narator descrie ritualurile complicate și sadice, umilitoare ale inițierii în lumea bărbaților, totul culminând cu jocul „chetă la flegmă”, un *game* antierotic și lipsit de orice mistică pe care numai confesiunea salingeriană e eroului, autoironică și pigmentată cu expresii orale, reușește să îl salveze de la prăbușirea în ludic, în scabros.

Ștefan Manasia consideră că „este aici un ochi dilatat care înregistrează cantități impresionante de epidermă, de arome, de jocuri și poturi, de viață adevărată. Dar instinctul de bun prozator îl ferește pe Dan Lungu de capcana unui blecherianism facil, de estetismul pe gustul câtorva academicieni. Autorul nostru este un vitalist chițibușar. Până și scenele grave, revoltătoare povestite în *Buldozeristul* sau în *Spre cimitir* au un aer calm și teatral, ca și cum s-ar petrece pe o scenă neacoperită; autorul investighează mentalitatea *omului nou* produs de comunism, lipsa de solidaritate sau falsa solidaritate a proletariatului, perversitatea individului. Dar demonismul acesta va conduce, în proza lui Dan Lungu, nu către scrisul militant, etic, ci către o zonă a duioșiei și compasiunii. Atât senzualitatea și vitalismul din povestirea *Cheta la flegmă*, cât și fascinația pentru universuri umile și totodată groțesti le vom întâlni, topite în forme mai ample, în romanul *Raiul găinilor*.”³

În prefață, domnul Mircea Iorgulescu atribuie acestui roman „o viziune a cărei violență satirică e dublată de o nesfârșită compasiune”⁴, identificând aici două teme foarte productive în proza românească a secolului al XX-lea, a periferiei și a locului unde nu se întâmplă nimic. Criticul observă totodată, că „lumea din *Raiul găinilor* e totuși una derizorie, scufundată în mediocritate, inconsistentă și lipsă de sens. Măruntă, chiar insignifiantă, e în realitate diformă până la monstruos. De aici, din monstruozitatea derizoriului, din atrocitatea nimicului se naște neliniștea”⁵ Prefațatorul observă că sub o aparență blajină și împăcat molcomă, lumea romanului e de fapt terifiantă. Trăiește mecanic, prin automatisme care-i asigură un fel de funcționare dementă, asemenea unuia dintre personajele romanului, o femeie care împletește continuu pulovere fără

să-și privească mâinile. Autorul ne înfățișează o lume ce pare dereglată: dusul bărbaților la crăsmă e un ritual cotidian, biserica nu există, locul lui Dumnezeu fiind luat de televizor. În transă alcoolică și folosind resturile unei retorici politice devenite folclor, „rapsodul zilnicilor adunări de la crăsmă celor de pe *Strada Salcânilor* are, de altfel, viziunea noii divinități”⁶ Avem, prin urmare, de-a face cu un „moment important” în proza românească - deși, decontextualizate, argumentele prefațatorului nu par convingătoare. Pentru că, în definitiv, ce este *Raiul găinilor*? Sau mai bine spus, în termenii domnului Relu Covalciuc (unul din eroii cărții), „există un rai al găinilor”? După atâtea narațiuni autobiografice, viziunare, schizoide etc., câte a acumulat literatura ultimului deceniu, Dan Lungu re-descoperă ficțiunea, plăcerea de a povesti, de a construi destine și a scormoni vieți, înregistrând, ca pe ceva fabulos, stereotipiile și dramele din carton, „inconsistente” ale lumii periferiei.

Toposul romanului este Strada Salcânilor dintr-un oraș de provincie, stradă periferică și izolată de marile nenorociri. Anii comunismului le-au afectat acestor ființe nu numai reacțiile și comportamentul, dar și memoria. Naturalistă este construcția personajelor care, izolate în micul și perfidul „Macondo”, trăiesc parcă viețile altora, deși simt nevoia irepresibilă: să bârfească, să fabuleze, să jignească, să bea, să lovească, să pară mai importanți decât sunt, să săvârșescă crime. Anumite reacții ale personajelor fac parte tot din sfera naturalismului: adulții vomită adesea, au grețuri, scuipă și urinează, sângele le fierbe din pricini mărunte, pentru că un rău irepresibil a pus stăpânire pe ei. Nespectaculoasă și urâtă în fond, lumea aceasta devine interesantă numai prin scrisul unui bun romancier. O scenă tipic naturalistă este cea în care oamenii, martori la demolarea caselor în care au trăit o viață, aproape că înnebunesc: „«Eu mor o dată cu casa asta !», strigau ei. «Treceți cu buldozerul peste noi, criminalilor!» Erau scoși cu forța de miliție, armată sau pompieri. Unde era nevoie, se foloseau gaze lacrimogene. Erau scoși ca șobolanii. Înjurau, amenințau și blestemau. Bătrânii de optzeci de ani erau luați pe sus. Plângeau ca niște copii și îi rugau frumos să-i lase în casele în care trăiseră o viață întreagă. Un moșneag căruia îi demolaseră casa cu o zi înainte se întorsese dis-de-dimineață în pijamale și scormonea printre cărămizi (...) Bietul de el înnebunise. Un bărbat în puterea vârstei și-a scos familia și toate lucrurile în stradă, a stropit casa cu benzină și i-a dat foc cu mâna lui.”⁷

Cu siguranță, *Raiul găinilor*, cu dezolanta, sordida și atrocea lui lume captivă în tunelul fără sfârșit al tranziției, „marchează un moment în proza românească de astăzi și deopotrivă în evoluția autorului însuși”⁸

¹ Ștefan Manasia, *Două cărți de Dan Lungu. „Există un rai al găinilor?”*, în „Tribuna”, anul III, nr. 55/16-31 decembrie 2004.

² Ibidem. ³ Ibidem.

⁴ Mircea Iorgulescu, Prefață la Dan Lungu, *Raiul găinilor. Fals roman de zvonuri și mistere*, Ediția a II-a, Editura Polirom, București, 2010, p. 7.

⁵ Ibidem, p. 6. ⁶ Ibidem.

⁷ Dan Lungu, *Raiul găinilor. Fals roman de zvonuri și mistere*, Ediția a II-a, Prefață de Mircea Iorgulescu, Editura Polirom, București, 2010, p. 62.

⁸ Mircea Iorgulescu, Prefață la Dan Lungu, *Raiul găinilor. Fals roman de zvonuri și mistere*, Ediția a II-a, Editura Polirom, București, 2010, p. 7.

D.M. GAFTONEANU

Reportaj din nordul țării

Ca turist prin teritoriul **Marelui Ducat din Nord**,
 Un **ținut** având... „**ținută**”, cu toți suntem de acord,
 Treci prin locuri fără seamăn, amintite în legende,
 Tipărite pe caiete, calendare și agende.
 Din cotloane de arhive îți fac semne amicale
 Domnitori de prima... mână, precum scrișii mai la vale:
Ștefan Tomșa, Lăpușneanu, Petru Rareș și Movilă,
 Codri, lacuri și pâraie printre munții... de argilă.
 Mai adaug, ce sublimă!... întâlnită la tot pasul,
 Stema de județ ce are... stele, racul și compasul!
 Racul ce simbolizează, pe tot globul, un... progres,
 Nu-mi explic, deocamdată... de pe unde l-am cules,
 Apoi văd că mi se spune (ca la teatru am rămas!):
Ai greșit ceva acolo... e o coasă, nu-i compas!
 Spre descriere fidelă, pentru ceea ce suntem,
 Cum ar spune **Dobrogeanu**, pe deasupra... și ce vrem,
 I-am enumerat pe „**aștri**” și i-am pus în două care,
 Iar apoi, o antiteză... spre eternă neuitare!

Te întâmpină pe pragul podului de pe Siret,
 Un careu de ași celebri... patru „monștri”, un cvartet:
Iorga, un gigant istoric, un „luceafăr”, **Eminescu**,
Pictorul Luchian și încă... „marele rapsod” **Enescu!**
 Dacă pun lângă aceștia, o tripletă din... trei stele,
 Lângă cele pomenite, nume de calibru, grele,
Onicescu... matematici, un naturalist, **Antipa**,
 Un „maternalist” ca **Graur**... gata, am făcut „echipa”!
 Mi-a ieșit Carul cel Mare, ce adesea, în popor,
 Din bătrâni, cam pe la... colțuri, e numit **Ursa Major**.
 Mai lipsește buturuga... poate vine altul, sper,
 Dacă nu... să mă sacrific?... hai să fie!... mă ofer...

Aș mai pune iarăși unul la intrarea dinspre Iași,
 Să atragă privitorii, încă de la primii pași...
 Carul Mic, tot șapte stele, plus o... roată de rezervă,
 (Se putea, cum să lipsească... tinicheaua de conservă!)
Mihail (al doilea) **Sorbul**, dramaturgul meteoric,
 Inginer **Elie Radu**, **Constantin Gane**, istoric,
 Doamna **Sofia Nădejde**, domnul (cinci!) **Grigore Ghica**,
 Autorul de „**Răscoală**” cu... țărani (te ia frica!)
 (Daaa, pricep și voi rămâne mai puțin cu o problemă,
 Știu de unde e ideea cu... unealta de pe stemă!)

Pictorul Octav Băncilă, un fizician, **Negreanu**,
 Iar ca roată de rezervă, cel ce scrie... tot un „-eanu”!
 (Te prefaci, la începuturi, că ești plin de modestie,
 Pe parcurs, vezi... **calimera**, niciodată nu se știe...
 Ca dovadă, de exemplu, marea stea a Nordului, (*)
 Ce se schimbă prin milenii, un **ciclop** al... nimănui,
 E frumoasă și zâmbește ca un prunc care visează,
 O repet, a câta oară, sincer mă interesează,
 Pare scumpă, însă face mai mult decât estimez,
 Dacă știți proprietarul, aș dori să-l contactez...
 ...Batem palma, dăm cu tocul, îmi pun **titlul** în dosare,
 Ca apoi, cu aroganță să afirm cu voce tare:
 Carul Mic cu... subsemnatul, (am dat jos un domnitor!),
 Mare, mare nedreptate... când îi spui **Ursa Minor!**
 Cam atât despre aceste renumite constelații,
 Pentru **BOTO-landul** nostru, pline de semnificații...

Urmărind prin presa scrisă tot ceva legat de „care”,
 Sursa mea de... inspirații, informații și „culoare”,
 Un articol mă „întoarce” și... mă simt contrariat.
 Spania. Notar. Femeie. Soarele, revendicat!

Și mai jos, încă o „perlă”... o a doua, ce minune!
 Un american. Planete. Drepturi de posesiune!
 Un al treilea care vinde luna în bucăți, parcele,
 Iar al patrulea oferă... documente pentru ele!
 Personaje cu pur-sânge, buni actori de... bună seamă,
 În spectacolul „**Comédii**”, vodevil de panaramă!
 Depășind pe cei din **Creangă** cu **Prostia omenească**,
 Mă uimesc contemporanii... îi avem, să ne trăiască!
O fi fost umor... cu carul, o fi fost un **car cu... boi**?
 Tuturor, urări de bine, cum se spune pe la noi!

Autoprofil

...După „**Umbra lui...**”, „**Satira**” și „**Rămâne între... doi**”,
 „**Steaua Nordului**, **Polaris**”, „**Epigonii vechi și noi**”,
 Parcă văd comunicatul, tocmai de la... foarte sus,
 Și semnat de (puncte, puncte)... e ușor de presupus:
 „...Căutat de toată lumea, de agenți secreți și presă,
 Cu afișe și citații către ultima adresă,
 Un rebel ultranotoriu, la tipare refractar,
 Pentru tulburări de ape în domeniul literar.
 ...Paralel cu tagma noastră, fără studii în domeniu,
 Și-a permis să persifleze, printre alții, chiar un geniu,
 Cu creații de natură să aducă prejudicii,
 Celor care, cum se spune, trag din greu la... beneficii!
 ...Capete de acuzare : scrie fără atestate,
 Nu e absolvent de arte sau cu... cineva în spate,
 Și, în plus, nu dovedește măcar minima decență
 Ca la noi să apeleze, contra cost... să-i dăm licență!
 ...De asemenea, un altul e respectul arătat,
 (Afirmând că treaba noastră e... a muștei la arat!),
 Nouă, cremei de condeie, consacrate păsări rare,
 Criticii acerbi, puternici, stâlpii castei literare...
 ...Nu mai mult decât respectul cuvenit... unor creveți,
 Uzurpându-ne Olimpul facultății de poezi...
 (Peste astea, încă una, e desigur... un fitil,
 Noi... un expozeu de ceară (!), jalnice figuri de stil!)
 ...L-am luat un timp în glumă, era doar... un oarecare,
 Ce, cu falsă modestie, se pretinde a fi... „mare”!
 Tolerat pe casa scării, un „no name”, un intrus
 Își ia nasul la purtare și țintește tot mai sus!
 ...Nu greșim în afirmații, e pericol social,
 Câtă vreme mai durează nedoritul „recital”...
 O fantomă ce distruge, dintre noi, pe cei mai buni,
 Un „freon”... „ozonul” lumii, din „corola de minuni”!
 {WANTED, POISK... (sau RICERCA!) pe toți stâlpii de
 la gard,
 De la circul „**SUPER-GENII**”, a scăpat un... „leopard”!
 Nu mai așteptați „feed-back-uri”, precizări sau vreo
 dispensă:
 Shoot! Strileate! (sau spara!) și poftiți la recompensă!
 ...Vom institui de astăzi, pentru timp nelimitat,
 Cod portocaliu de criză până e anihilat...
 Parti-prisuri, altădată! Nu vă dați discret din coate!
 Nu avem alternativă! Nu există „nu se poate”!
 ...Nimeni, dacă mai trăiește, nu-i profet în țara lui,
 Iar „poet” (!) devii, desigur, peste apa Styxului...
 Să putem și noi, în voie, să îl plângem mai apoi:
 „Ce n-am da, măcar o oră, să mai fie printre noi!”

Ioan GHEORGHIȚĂ

Cântec dobrogean

Nană, nană
icoana cu dor
îmi strânge vederea
într-un cerc adânc,
într-un lut menit
spre nefrământat,
nană, nană
poate îmi spuneai
cu glasul zburat
și nestrepezit
cele nerostite, și nemaivăzute,
poate-mi atingeai
cu palma auzul,
cu roua ta verde,
poate îmi udai
fruntea și sprâncene
și pe tălpi în sus
într-un cerc adânc,
într-un lut menit
spre nefrământat,
nană, nană...

Casa mea...

Casa mea
era o gleznă
ruptă de realitate,
ruptă în câteva părți
mai mari decât văzul,
nici nu credeam
că durerea
se plimbă prin nepăsarea
jurului meu,
era, totuși, o casă
osoasă,
în care-mi adăposteam
trecutul,
sentimentele nu aveau loc
decât dacă erau înjumătățite
sau dacă le mai tăiam aripile,
aveam, oricum, o casă
precum un ghioc, precum o cochilie îndepărtată,
osoasă,
înclinată
spre mine însumi...

Poem de dragoste

Iubito,
tu ești iedera mea
cea mai verde,
ascunsă
și neînflorită,
mi-ai ars pe sub pielea
înmiresmată a clipei
dragostea mărginită
de minusuri, de plusuri
profunde ale dezmiardării,
mi-ai înălțat sărutul
pe treptele cele mai rotunde
ale surâsului,
Iubito,
nu pot să te mai ating
de-atâta imaterie,
prefă-te în parfumul
rece, incolor al serii
și toarnă-te în paharul de cristal
ca o flacăra vie...

Indecență

Sari peste zile,
te strecuri pe lângă clipe
fără să știi
că iubirea e fragedă,
e timpurie,
încolțind
pe lobul urechii,
plimbându-se
pe buricul incandescent
al refacerii,
și-n numărătoare inversă
cazi peste punctul
cel mai important,
cel mai puțin desfoiat...

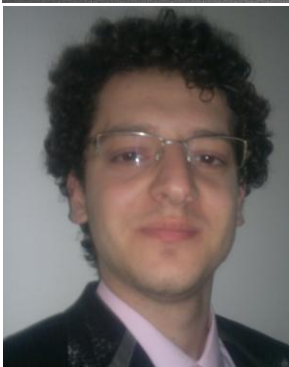
Și am plecat...

Și am plecat prin nicăieri,
prin ramuri albe-n pași azuri
mă clătinam, sorbeam păduri
însămânțându-mă prin meri,

o oază mă cânta-n privire
și pene îmi zburau prin gând
mă-ncețoșam cumva flămând
de vreo bucată de iubire,

când frunzele nemișcătoare
îmi atingeau în tălpi, fuiori
mă aruncam pe stânci, pe nori,
prin clipe fără de culoare...

Sebastian GOLOMOZ

„Contract pe durată nedeterminată”

zefirul intră agitat în camera mea
fără să mai bată la ușă
n-are răbdare să mă lase
să văd dacă filmul nopții
se va termina cu happy-end

mă bate pe umăr și gesticulează
cu voce tare, plin de entuziasm
amintindu-mi că aseară am semnat
un contract pe durată nedeterminată
cu norocul – domnul pe care oricine
și l-ar dori ca invitat
cel puțin o dată în viață

mă asigură că sunt fericitul posesor
al unui bilet dus
cu destinația iubire
că în curând ne vom petrece
serile în trei
dezbrăcați de secrete
prin palate de visuri

scoate șampania de la rece și
propune un toast în cinstea
„incurabilului visător care
zboară prin labirinturile dorințelor”

mă felicită pentru că nu am divorțat de speranță -
eternul scut al sufletului meu
mă convinge că bigamia nu-i interzisă
dimpotrivă, în compania speranței și a iubirii
mă voi delecta cu un ménage à trois dumnezeiesc.

„Biblioteca, dragostea mea”

Mi se întâmplă să mai cad
pradă unui flirt nevinovat
din dorința de a nu rămâne corigent
la capitolul seducție
mi se întâmplă și
să mă mai îndrăgostesc
de câte o fată aparent perfectă
deși eu sunt veșnic îndrăgostit de... viață
însă cea pe care am tratat-o întotdeauna
cu maximă seriozitate, cu supunere,
cu admirație, cu fidelitate, cu abnegație
unica mea dragoste a fost
BIBLIOTECA.

Tristesse

Când gândul e strivit
în pumnii îndoielii și
inima se lasă orbită de
para de lumină întunecată,
când ego-ul se ceartă
cu speranța și
trupul se face pitic
în căușul palmei gri,
când, excogitativ
îl condamni pe Dumnezeu
pentru că și-a refuzat
întâlnirea mult visată cu
„les billets verts”
inevitabil devii
prizonierul tristeții –
cea care dezavuează
dreptul la fericire.

Sonet din Par(ad)is

Mi-am luat steaua la subraț
Pe soare l-am ținut în palmă
Din vis am mușcat cu nesaț
Uitând de eșec să-mi fie teamă

Mi-am lăsat inima să zboare
Depart. și-am uitat de norii
Ce mă pictaseră-ntr-o culoare
Gri. Acum fluturii și cocorii

Îmi țin pumnii s-ajung
La tine. Dansând mă însoțesc.
De fericire ochii-mi plâng
Știind că o să te găsesc

Mai frumoasă decât în vis
Pe străduța din Par(ad)is.

Doar tu știi

Soarele ne-a tatuat zâmbete pe chipuri
Din ghearele genunii Pegas ne-a ridicat
Noi am redus lumea la două acrostihuri
Cu degete flămânde din inimi am mușcat

Am scrijelit pe ele iubire, vis, speranță
Am depus jurăminte, cu ochii le-am semnat
Dragostea ne e crezul și drept consecință
De-ntâlnirea cu Felicitas am beneficiat

În numele lui Eros am devenit un bard
Sensibil și romantic, mănunchi de poezii
Îmi place câteodată să mai ridic un gard
Pe care îl dobori, când de suflet mă ții

Sunt îngeraș mascat în corp de leopard
Să-mi arăți ce vreau de la viață, doar tu știi.

Maria TIRENESCU

Roberta

- Vai, tu, Viorica, tu! Așa sunt de supărată, tu!
Roberta înghiți de două ori, își șterse o lacrimă și continuă:

- Așa de supărată sunt! Știi că ți-am povestit de Leo...
- Da, mi-ai spus că e foarte drăguț... Ce s-a întâmplat?

- Leo al meu, nu mai este. Cum pot să fie unii așa?...
Și Roberta începu să plângă. Viorica știa că Roberta avusese mai mulți pisoi, dar numai pe unul negru i-l dăduse ea. Într-o zi, venise tot așa, supărată, și-i povestise că Nero a murit. Nero fusese un motan negru, zdravăn, de care Roberta s-a ocupat după ce și cel mai mic dintre copiii ei plecase la facultate. Se atașase de ghemotocul de blană imediat ce îl primise. Atunci, Viorica i-a dat un pisoi negru, de o lună, pe care îl avusese Kitty, pisica ei. De câte ori venea Roberta, îi povestea Vioricăi ce giumbușlucuri face Tano. Se obișnuise cu motănelul care o însoțea peste tot.

- Vai tu, Viorica! Toată săptămâna am plâns. Cum pot fi unii oameni așa de răi? E al cincilea pisoi pe care mi-l otrăvesc.

- Și mie mi-au murit doi motani, dar unul bătut de un criminal, fără glumă, chiar e închis acum, iar al doilea, otrăvit. Și eu am fost foarte supărată. Cine crezi tu că face acest lucru oribil?

- Am un vecin rău. Nu suportă nici un animal. Leo era așa de prietenos, intra în casă și, dacă dormeam, îmi puneă lăbuțele pe față, să mă trezească.

Roberta își întoarse capul, își șterse o lacrimă și nasul. Viorica nu spuse nimic. O urmărea pe femeia din fața ei cu îngăduință.

- Cred că știi cine mi l-a otrăvit pe Leo. Am un vecin ursuz și răutăcios. Nu suportă să-i intre nimeni în curte. Și ceilalți vecini au avut de suferit din pricina lui. Poate îl știi, este Vasile Brad, stă lângă noi, pe Scăunel.

- Nu cunosc pe nimeni cu acest nume.

Între cele două femei, se așternu liniștea. Roberta avea nasul roșu, arăta de parcă avea gripă.

- Nu de mult ți-am spus că am un pisoi tărcat. A trecut pe aici o fată, cred că era la liceu, l-a prins și l-a mângâiat. Am întrebă-o dacă îi place. A spus că e foarte frumos și prietenos. l-am spus că poate să îl ia. Era așa de surprinsă că nu îndrăzneă să spună nimic. l-am spus că e al pisicii mele și că i-l dau bucuroasă. Fata a plecat cu pisiul, care încă nu avea un nume, dar noi îi spuneam când Tigrișor, când Dunguliță, când Mițu. Cu siguranță, i-a dat ea un nume frumos.

- Tu, Viorica, sunt tare supărată! Nu pot să dorm, nu pot să mănânc. Aștept să vină Leo să-i dau și lui ceva...

- Dacă am fi în altă țară...

- Sigur, numai noi suferim...

De cele două femei care vorbeau lângă poartă se apropie un vecin.

- Bună ziua, doamnelor! Ce mai faceți?

- Buna ziua, vecine! Povestim despre ale noastre.

- Doamna Roberta, păreți bolnavă...

- Nu e bolnavă, e supărată! Cineva i-a otrăvit mota-

Roberta își întoarse capul. Vecinul se apropie de Viorica și, cu o voce scăzută îi spuse:

- Tocmai m-a vizitat Iulia. Și ea era nervoasă. Nu știa cine a sfâșiat motanul negru pe care mi se pare că i l-ai dat tu. Eu bănuiesc cine a fost autorul. Bag mâna în foc că el e autorul! Dar nu am martori. Vecina e acum în Franța și Iulia, sora ei, a venit să îi dea ceva de mâncare pisiului. L-a găsit... Nu se putea abține din plâns.

- Exact despre asta vorbeam cu Roberta. Chiar nu pot fi pedepsiți acești indivizi fără inimă?

Zicând acestea, bărbatul le făcu un semn de salut și plecă. Nici el nu știa cum să continue.

Cele două femei au tăcut o vreme. Viorica simțea că trebuie să spună ceva, să o încurajeze pe Roberta. Dar ce ar ajuta-o? Să-i spună că un alt pisoi ar mai înveseli-o? Vecinul ei nu l-ar suporta. Și nici Roberta nu e dispusă să mai treacă printr-o experiență de acest gen...și totuși.

Soțul Robertei le trezi la realitate. Pornise motorul mașinii, semn că doamnele trebuie să pună capăt dezbaterii.

Au trecut câteva zile în care cele două doamne nu s-au văzut. Roberta venea doar să aibă grijă de casa în care locuise soacra ei, să lucreze grădina, să mai repare câte ceva.

- Viorica, vino să vezi ce au făcut pisicile tale!

Viorica nu știa dacă trebuie să se bucure sau, din contră, să găsească scuze pentru ceea ce au făcut pisicile. Își șterse mâinile și ieși din bucătărie:

- Ce s-a întâmplat?

- Vino să vezi!

Roberta, veselă, o luă înainte. Se opri lângă mărlu bătrân care trona în mijlocul grădinii.

- Fii atentă! Uite, ăștia sunt pui de șobolan. Uite cum i-a înșiră! Sigur a fost careva dintre pisicile tale.

- Da, cred că motanul meu face astfel de lucruri. Duminică, de dimineață, am găsit lângă bucătărie doi pui ca ăștia. Motanul mi-i aduce, nu-i mănâncă, dar știe că primește o farfurioară cu lapte: premiu pentru ispravă!

- Tu, Viorica, ce bune pisici ai!

- Așa e! Nu mai am șoareci, dar am gălăgie. Nu chiar în fiecare noapte, dar...

- Sunt foarte bune pisicile la casă, spuse Roberta, cu o undă de tristețe.

- Ți-a spus Nelu că a venit un motan galben, tânăr?

- Când, tu?

- Când a fost singur aici. Parcă marți. Motanul mieuna foarte tare. Credeam că e al meu sau vreun pisoi părăsit. Acesta era destul de mare. l-am aruncat o bucată de pâine în grădinița voastră de flori. Acolo se retrăsese când m-a văzut. Nu a mâncat pâinea, dar m-am trezit cu el în curte. Motanii mei nu l-au acceptat. Nu l-au bătut, dar nici nu au stat în preajma lui. Pentru că a mieunat toată noaptea, m-am supărat și l-am dus la gară.

- Vai, tu, Viorica, tu! De ce nu l-ai ținut?

- Pentru că făcea gălăgie. Destul latră cățelușă de câte ori vede o pisică.

(continuare în pag. 27)

- Vai, tu, Viorica! De ce nu mi-ai spus?
- Pentru că Nelu a zis că prea te consumi pentru fiecare pisoi pierdut.
- Nu pot, tu, să stau singură! Mi-e urât. Aș vrea să am și eu cu cine să vorbesc...
- Dacă chiar vrei un animal de companie, poate ar fi mai bine să ții o pisică. Ea nu merge departe de casă. Uite, Kitty a noastră trece numai la voi, că nu e nimeni, la vecinul din stânga și la vecina de vizavi. Motanii noștri au ajuns la două străzi de aici.
- Vai, tu, Viorica! Nu știu ce să fac...
- Să te gândești până la primăvară. De Paști, când pisica noastră va avea pui, vii și îți alegi. Pisicile stau mai mult acasă, dar fac pui. Nu e obligatoriu să facă. Acum sunt medici veterinari, sunt medicamente. Înțelegi ce vreau să spun.
- Cred că voi lua un pui. Brad a făcut ceva. De o vreme vine la el un polițist. Cu mașina Poliției. Poate îl ducе.
- Poate se face liniște în cartierul vostru. Să dea Dumnezeu să fie liniște!
- Deie Domnul!

Duminică însorită. Din curtea vecinilor, se auzea o voce de copil. Era Henrieta, nepoțica Robertei. Venise la cireșe.

Când auzi soneria, Viorica se îndreaptă spre poartă. Roberta și Henrieta așteptau cu un vas plin cu cireșe proaspăt culese.

- Tanti Viorica, am venit să vedem pisicile mici!
- Intrați și așteptați puțin! De câteva zile le-am dus în podul magaziei. Nu mai era chip să le țin în casă. Se cocoșau peste tot, ne împiedicam de ele... De Paști, au fost nepoții noștri aici. Fetele și-au împărțit pisoii. Sunt două pisicuțe și un motănel.
- Tanti Viorica, ne arăți motănelul?
- Încerc să îl prind, dar nu știu dacă reușesc. E cam timid. Vrei să urci cu mine să-i vezi pe toți? Până la urmă, tot motănel vrei?
- Da, vreau tot un motănel, spuse Roberta.

Viorica a ajutat-o pe fetiță să urce pe scară. De acolo putea să vadă ce e în pod. Pisoii s-au îndepărtat, dar au continuat să alerge peste obiectele depozitate în pod: un scaun de Dacie, o canapea veche, câteva cutii de carton... Printre ele era și cutia care a fost prima casă a pisoilor.

- Să coborâm și apoi încerc apoi să-l prind pe Vaslică!
- De ce nu spunei Vaslică?
- Pentru că îmi amintește de un elev timid care și-a semnat lucrarea Vaslică H.

Roberta și nepoțica ei s-au așezat pe treptele încălzite de soare, iar Viorica a urcat în pod.

- Nu l-am putut prinde pe Vaslică. Am adus-o pe Suzi. Ea este cea mai iute și mai activă. Vine la mine imediat ce o chem. Era mică, abia umbla, dar încerca să se cațere pe fața de masă.
- Bunico, toți puii pisicii sunt la fel, ca niște vulpițe cu dungii!
- Se deosebesc. Dintre cele două fetițe, una e mai blondă. Îi spunem Blondy.

Până când Henrieta s-a jucat cu Suzi, cele două doamne au făcut schimb de rețete. Vizita a fost scurtă, dar Roberta a promis că va reveni să-l vadă pe Vaslică.

Într-o zi cu soare, Roberta a trecut să vadă cum arată grădina. După câteva zile ploioase, plantele se dezvoltaseră frumos, dar și buruienile au crescut. Tocmai era la un strat cu ceapă când Viorica se întorcea de la piață.

- Ce mai face Vaslică?
- A crescut frumos, ne-am împrietenit. Vrei să-l vezi?
- Sigur. Cât timp are acum?
- Nouă săptămâni. Mănâncă de toate, au coborât din pod. La început, accidental, apoi pentru că au vrut. Să vezi cât le place să alerge printre roșii!
- Hai, mi-l aduci să-l văd?
- Imediat. E foarte drăguț.

În scurt timp, Viorica reveni cu motănelul. Roberta se lumină la față.

- Vai tu, Viorica, ce drăguț e! Și nu plânge. Ce mănâncă?

- De toate. În special lactate, eu le-am dat urdă și brânză dulce, lapte, ouă crude în lapte sau fierte și mărunțite, mănâncă și ficat, la Paști am făcut mult drob de miel și mi-a rămas o bucată în congelator. Am încălzit-o și le-am dat-o pisoilor. Mănâncă și hrană uscată pentru juniori.

- Am aici o cutie și pot să-l duc acasă.
- Vrei să-l iei azi?
- Știi cât sunt de nerăbdătoare să povestesc cu el.
- Bine! Ia-l! Să ai noroc cu el!
- Tu, Viorica, tu, să știi că Brad se poartă frumos cu noi! A început să ne viziteze. Cred că i-a atras cineva atenția...
- Mă bucur. Trebuie să plec. Să îmi povestești, când mai vii pe aici, ce face Vaslică! Sunt sigură că vei avea grijă de el!

Viorica a ajuns acasă, iar Roberta încă îl mângâia și-i vorbea motănelului.

Au trecut câteva zile. Nelu, soțul Robertei, pescar amator, vorbea la gard cu soțul Vioricăi. Acesta din urmă povestea că a găsit foarte multe icre în crăpoaica pe care a cumpărat-o recent. În discuție a intervenit și Roberta. Nici Viorica nu a stat deoparte.

- Ce mai face Vaslică?
- E așa de drăguț! Toată ziua se joacă, își găsește mereu ceva nou.
- Într-o zi, s-a urcat pe cuier și mi-a trântit pălăria, apoi s-a băgat în ea.
- Sunt sănătoși, de aceea se joacă...
- Vai, tu Viorica, sunt așa de bucuroasă! Johnny e tot după mine. Când am plecat de acasă, l-am închis în hol. Acolo nu are ce să strice.
- Are un nume nou. Foarte bine! Spuneți-i cum vreți! Acum, e al vostru.

Viorica o privea pe Roberta. Chipul ei era luminos, ochii ei păreau mai albaștri. Era fericită: avea o ființă de care trebuia să se ocupe și cu care să-și împartă emoțiile și bucuriile.

Marius ZAHARIA

Stai în banca ta

Lucram într-o bancă. Printre puținele care aparțin statului și nu marii finanțe mondiale (nu degeaba există teorii conspiraționiste legate de această mare finanță - sunt atât de diabolici încât îți împrumută bani pe care ți-i cer înapoi).

Voiam să plec de la ei; mă saturasem să văd oameni care nu-și plăteau ratele, dați afară din vilele lor doar pentru că trăiau opulent. Găsisem un post într-o companie supranațională din domeniul serviciilor (unde apărea serviciul de prestat, apăreau ei și îl prestau). Interviuul a decurs bine, unul din membrii comisiei fiind încântat că aflase de la mine cu ce se ocupă firma lor. Salariul era cam la fel, dar aveam voie să fumez în fața sediului central.

Așa că m-am dus la director cu demisia semnată.

- N-am timp, Niko, avem un comandament de criză pentru că s-a infiltrat apa în tavanul de la doi.

Am revenit după o săptămână când s-a terminat tărășenia, adică am cumpărat alt sediu și ne-am mutat.

- Nu pot să ți-o aprob, dragule! Avem o înțelegere cu sindicatul că în următorul deceniu nu pleacă nici un salariat.

- Dar e dorința mea!

Zâmbi amar:

- Vor dovedi că te-am presat psihic să renunți, iar faptul că bei în timpul programului ar fi pentru ei o dovadă.

- Domnule director, e în joc viitorul meu, și știți bine că îmi bat joc de slujbă. Ultima dată am venit la serviciu doar să iau pentru băiețelul meu o imprimantă; pur și simplu nici nu mai știam unde îmi e biroul. Nu vă mai spun că ultimul credit l-am acordat prin tragere la sorți.

Părea de neclintit sau, poate faptul că la contabilitate lucrau doi bătrâni ținută în viață de aparate, i se părea un argument în favoarea competenței mele.

- Bine, însă în cazul acesta banca nu merge în pierdere?

- Bineînțeles, dar nu are cine să ne verifice. Corpul de control al președintelui se antrenează pentru o grevă, în cazul în care s-ar ivi o cât de mică ocazie. Și apoi, mai mult decât un nenorocit de profit, contează omul, sufletelul lui.

Părea că am ajuns într-o fundătură, așa că l-am amenințat că-i dau în vileag afacerile cu boldurile - o achiziție dubioasă, cu licitația ținută într-o pădure. Mi-a răspuns că asta e un fleac față de ce poate păți din partea sindicatului.

- Știi că ultima oară, când m-am încruntat peste limitele negociate în contractul de muncă, au chemat presa. Au descoperit că sora mea are un papagal fără acte, iar bunicul a fost în tinerețe un om mediocru.

Ultima șansă a fost să-l jignesc.

Mi-a mulțumit. Zicea că îl scot din sărite cei din centrală și chiar avea nevoie de cuvinte atât de potrivite prin vulgaritatea lor.

- Dar nu e posibil să vă concedieze?

- Cred că glumești! Avem și noi sindicatul directorilor care tocmai a fuzionat cu cel al juriștilor, iar ei sunt

apărați de o puternică firmă de avocatură.

Am încercat să-mi caut dreptatea la șeful de sindicat (mă mai scosese o dată din belea când un cineva din conducere mă depășise în trafic).

- Domnule Valeri, vreau să plec!

Părea un om revoltat, de parcă i-ar fi fost terfelite simbolurile naționale.

- Da?! Poate vrei să-mi spui că nu mai sărbătorești nici ziua muncii. Niko, luptăm de ani buni pentru drepturile noastre și te implor să nu le dai cu piciorul. Plecarea ta ar fi o dezertare, creând un precedent periculos. Doar știi motto-ul nostru din contractul de muncă: „Doar moartea ne va despărți!”.

Prin urmare, am fost silit să rămân. N-am făcut rău - am observat că banca mergea înainte, chiar și cu mine salariat.

Cum să protestezi corect

Să presupunem, deși nu e ușor, că sunteți o persoană adultă, responsabilă și relativ sănătoasă. Aveți o familie și hobby-uri de întreținut, iar guvernul reduce salariile. Primul impuls ar fi să bei o bere, însă instinctul civic, dezvoltat prin lecturi potrivite sau moștenit de la vreun unchi sau mătușă, vă îndeamnă să ieșiți în stradă. Dar, așa cum nu fugiți în pădure la cel mai mic cutremur, tipul de protest trebuie adaptat. Comportamentul va fi diferit, în funcție de măsurile antipopulare luate de cei pe care tocmai i-ați votat.

Să anticipăm, deci, diverse situații, fără a uita că temperatura optimă pentru manifestații este între 12 și 23 de grade.

Reduceri salariale sub 10%.

Manifestația va fi pașnică. Puteți merge chiar în costum și cu mașina personală, numai să parcați regulamentar. Considerați evenimentul ca un prilej de socializare cu forțele de ordine. Mici complimente reciproce nu strică. Când se întunecă, plecați.

Reduceri de 10%.

Chiar nu știu ce sfat să vă dau. Poate doar să fiți ușor nebărbierit. Privirea dărză, așa că renunțați la ochelarii de soare.

Reduceri între 10-15%.

Manifestația riscă să degenereze. Mâncați cu o zi înainte multe fructe și legume. Chestiile prăjite vă condamnă la eșec. Culcarea cel târziu la ora 23.

Nu vă luați pachetul cu dumneavoastră pentru că e posibil să intrați în greva foamei. Un complex de vitamine B vă va ajuta să compuneți sloganuri inteligibile. Tonul ușor ironic de pe pancarte va trece spre sarcasm. Folosiți genul epic, îngrijindu-vă de sintaxa frazei; propozițiile atributive au impact redus. Scoateți bordurile din asfalt, dar încă nu le folosiți, așteptând reduceri mai mari. Cereți la derută eliberarea militanților Shagalesh Ping sau terenuri de joacă pentru copiii din Somalia.

Reduceri între 15-25%

Manifestație violentă. Dacă aveți peste 45 de ani stați acasă, altfel veți fi mai mult o povară pentru ceilalți. Recomand un tricou Che Guevara asortat cu blugi Dolce Cabbana. Îmbrăcați și o geacă impermeabilă, întrucât poliția va folosi tunuri cu apă. Dacă

(continuare în pag. 30)

Mihaela ROTARU

ARMONII CELESTE - LECȚIE VERSIFICATĂ DESPRE CUM SĂ DĂM ÎN DAR... LUMINĂ

În anul 2009, la Editura Olimpicas, Galați, apărea un buchet de versuri, flori dăruite nouă, cititorilor de toate vârstele, tineri, adulți, vârstnici, copii chiar. Grupajul de versuri devine simfonie înălțată spre cer, spre Dumnezeu, izvorul a tot harul, a tot talentul, a toată bucuria. Har, talent, chemare – da, așa s-ar putea surprinde, în doar trei cuvinte imensa bunătate pe care Creatorul o revarsă asupra artiștilor cuvântului, meșteri și cioplitori în slove. Meșteri artizani, truditori asupra vorbeii precum țăranul asupra gleei dătătoare de pâine, de viață.

Redenumind acest mănunchi, ne vin în minte insistent unele titluri precum *Odă lui Dumnezeu, Imn Luminii, Cântec spre cer* - și alte asemenea, înscrise toate în aceeași gamă de sentimente și trăiri ce converg invariabil înspre divinitate. „Nu înceta, Prea Bune, să-mi vorbești / În astă lume atât de trecătoare? / Cuprinsă-n cea din urmă încercare / Pierzaniei, în lucruri nefirești”. (Radu Botiș, *Vorbește – clipele se scurg*). De asemenea, ne vine cu obstinație în minte ideea de muzică, odă, cum spuneam, rapsodie, orchestrație plină de rafinament, suavă, dar nu mai puțin solidă și coerentă. „Căci Tu ne-ai dat ca sfânt-arvună / supremul dar de-a fi-mpreună”. (Arionda Adamescu, *Rugăciune și credință*). O structură compactă, trainică și robustă: o vigurozitate a versurilor ce derivă poate tocmai din amalgamul de voci ce se întrepătrund și se unesc într-un cor celest. „În lumină se vedeau / semne adânci / ca de lanțuri căzute” (Cezarina Adamescu, *Captiv luminii*). O consistență impunătoare și impresionantă rezultată tocmai din acest ansamblu de voci diferite și extrem de gingașe, care, dacă ar fi auzite fiecare separat, poate s-ar pierde în vârtejul de timp care macină ființa. Înmanuncheate aici, ele se aud cu putere, cu fermitatea pe care numai vocea solidarității întru libertate o are. „Rugăciune, măsură, obsesie / întoarcere, armură” (Stan M. Andrei, *Calupuri de iubire*).

Indiferent de vârsta și de „construcția” intelectuală și spirituală a autorilor, manifestările lor lirice se îndreaptă înspre același punct, un scop care-i orientează, chiar dacă vin din direcții diferite, lumina revărsată asupra semenilor, cu dragoste și cu largă iubire sufletească. „Din frunzișul nmiresmat / am făcut iubirii pat, / Și din razele de lună / Împletit-am o cunună” (Gheorghe Antohi, *Frunzișul iubirii*). „Mi-e sufletul plin de pădure / Merg printre arbori. Mereu / E toamnă și-adesea / Îl simt cum foșnește uscat” (Marilena Apostu, *Toamnă în suflet*). O larghețe pe care numai Poetul o poate avea, născută dintr-un preaplin interior debordant. „Spiritul, / ah, spiritul mănâncă material / și arde lumina. / Cântecul și tâlcul / adâncesc uimirea!” (George Balan, *Spiritul*). O ieșire din matcă a întregii lui ființe, prin cuvânt și vers, o deschidere înspre sine, înspre semenii, înspre Dumnezeu. „Ascult siderala chemare / pornind pe calea visului / spre azurul sibilin / pe raze de lună” (Nori Bellu, *Nemurire*). Fiecare dintre cei douăzeci de stihuitori, are aripile îndreptate înspre noi, cu sinceritate și cu toată disponibilitatea (înspre jertfă, în fond, deoarece autenticitatea, deschiderea, curată și nefalsificată, către oameni, presupune

risc și asumarea unei suferințe enorme...). „plânge o pasăre, că zborul i s-a frânt; / ciocul și-l pleacă, resemnat, spre pământ. / Câte o lacrimă din ochi se prelinge? / Și toată făptura-i în hohote plânge”. (Antoneta Chiburță Balan, *Zbor frânt*).

Clipa suspendată în eternitate aduce cu sine tristețe, privațiuni de tot felul, măcinare perpetuă, autoflagelare și supliciu continuu. Un astfel de volum aici își găsește sensul, în acest cadru se umple de mesaj. „Sunt cuvinte ce tac, / sunt cuvinte ce plâng, / sunt cuvinte ce mint și se pierd printre rânduri” (Adelaida Cristescu Sellin, *Singurătate*). Cartea ne invită la a medita pe marginea marilor întrebări ale vieții, la a contempla acest *spectaculum mundi*, nu de sus, cu orgoliul detașat al stoicilor, ci cu implicare și responsabilitate. Chiar dacă acestea presupun răni și multe suferințe. „Petale de crin, / albe, imaculate, / Simbol de pietate, / lumină, dreptate...” (Marieta Dănilă Roșu, *Simbol de pietate*). Calea crucii aceasta este, în ultimă analiză, a trăi nu pentru sine, ci pentru ceilalți, a te pune în slujba alor tăi, chiar și a celor depărtați, ca spațiu, sau, mai dureros, ca suflet, reci și dușmănoși. „Firicel de albăstrea, / Când eram mai tinerea / Mă rugam lui Dumnezeu / Să-mi dea soartă cum vreau eu” (Mariana Grecu Voica, *Dor de cântec*). „Tăcerea mea e indecent / și viața îmi accept / jocul extravagant / cu discreția / unui duhovnic” (Constanța Hărjoghe, *Cred*).

Lumina versurilor vine în întâmpinarea tuturor, apropiați sau îndepărtați, înstrăinați (a se citi de esență, de ceea ce este fundamental în zbaterea noastră neostoită spre mântuire). „mămăliga-n patru-o dau, / ceapa-n patru eu o sparg, / floarea floarea își desface” (Alexandru Mihai Irimia, *Peisaj cu salcie*). Versurile devin far călăuzitor, lumină în pădurea întunecată de gânduri și de amărăciuni. „Lacrima învăluită în rugă / Trece în pulsații astrale... / Sărută invizibila ardere!” (Ionel Marin, *Invizibila ardere*). „Iscăliorii” acestor poezii se armonizează sublim, într-o cântare corală ridicată spre cer, spre noi, în primul rând. Fie ca darul lor să le fie răsplătit înmîit. Omul din popor binecuvântează simplu, „de la mine puțin, de la Maica Domnului mult”. În același ton invocăm și noi favoarea lui Dumnezeu asupra ostenitorilor acestora, în frunte cu părintele Radu Botiș, turn luminător pe coasta mării și a trudei noastre pe acest pământ.

(continuare în pag. 30)

Proiectul colectiv devine comuniune de idei, de sentimente, acord deplin și concordanță perfectă de simțăminte, de atitudini afective. „Accept că sunt doar o ființă / Îndepărtată de credință, / Plutind pe marea vieții mare, / Fără speranță și-alinare” (Paula Daniela Matei, *Accept*). Toate îndreptate înspre dorința de a te pune în slujba celorlalți, urmărind Binele, Frumosul, Adevărul – atribute veșnice ale Dumnezeuirii. „O, ce mare bucurie / Pentru fiecare om, / Parcă sunt în sărbătoare, / Orice floare, orice pom!” (Tinca Munteanu, *Învierea*). Omul care însuflețește Cenușăciurul este Olimpia Sava, om de cultură, conștient de vocația și de chemarea sa. O dovedesc amplele sale manifestări și muceniceștiile sale nevoite în mănăstirea-chemării-semenilor-la-Dumnezeu. Nu e o metaforă, ci un adevăr: ostenitorii acestui drum greu, al Creației, știu mai bine ca oricine ce înseamnă și ce presupune actul creator: sânge, strânsoare, caznă (fără... răsplătă aici, dar cu revărsare de lumină dincolo). „Mi-e dor din nou să-nmuguresc / Și noi lăstare să mai cresc, / Să mă transform în rădăcini / La următoarele tulpini” (Olimpia Sava - Angela Cioltan Zănea, *Rădăcini*).

Țelul suprem rămâne desăvârșirea. În acest sens, cartea de față devine treaptă spre Absolut, spre cunoaștere, spre lumină. „Doamne!... / Ce sete de viață / Avem!... dar... / Cum o ducem?!...” (Lenuța Tăune, *Sete de viață*).

Se cuvine, în final, să subliniem faptul că paginile de proză semnate de Tudosia Lazăr și de Năstase Marin întregesc imaginea răvășitorului drum pe care îl parcurge ființa în chemarea sa spre veșnicie, în vremelnicul popas pe pământ, într-o sete neostoită de a-L căuta în tot și în toate pe unicul Împărat al Păcii, dătător de tihnă și de haruri nebănuite și nesperate. Invităm cititorii, așadar, cu căldură și cu dragoste, la o lectură plăcută, itinerariu lăuntric, aducător de roade vremelnice și eterne.

(urmăre din pag. 28)

apelează la gaze lacrimogene, arătați-le obrazul. Ripostați, folosind cocktail-uri Molotov, procurate din magazinele specializate pentru protestatari.

Nu strigați *dreptate*, *egalitate* sau *moarte*, pentru că vi s-ar putea îndeplini dorința.

Înainte de a fi lovit, amintiți-le de nonviolența lui Ghandi. Chiar dacă vă snopesc în bătaie, nu uitați că scutierii nu vă sunt dușmani, ci fac și ei o treabă prost plătită (desigur, o fac cu plăcere!). Adevăratul dușman este executivul, inclusiv subsecretarii de stat.

Un GPS ar fi recomandabil, pentru că veți fi alergat pe străzi lăturalnice. Cel mai mare risc este să fiți prinși între poliție și o haită de maidanezi.

Reduceri peste 25%

Rămâneți acasă, întrucât, în urma tăierilor salariale, n-o să mai aveți bani nici de metrou.

Desigur, manifestațiile pot eșua. Asta nu trebuie să vă împiedice, însă, ca la alegerile viitoare să votați același legislativ, măcar pentru a avea șansa unei revanșe.

Tania NICULESCU

PÂNĂ LA REPLICA FINALĂ

Tot mai des
tot mai mulți
dintre noi
- ce lungă-i tăcuta coloană -
își iau în spate umbra străvezie
cu capul plecat
și fără niciun zgomot
părăsesc prea afumata sală de varietu
- viața aceasta -
în care de o veșnicie
se joacă-n matinee prelungite
același prost spectacol
lăsându-ne în urmă
cu așteptările noastre deșarte
cu vorbele repezite sub limbă
cu febrilitatea cu care mâna frământă o
pălărie soioasă
- doamne ajută doamne ajută doamne -
cu tot
și noi
noi
mucedele pietre
încă ne mai ținem respirația
pentru a nu pierde replica finală
- impersonala eliberatoare directivă -
să se facă
lumină.

Poem dedicat memoriei profesoarei și scriitoarei tulcene **Cici-Maria DRĂGAN**, cea care a urcat, în liniștea nepăsătoare a cuvintelor, la veșnicia cerului, miercuri, 10 iulie 2013.

(urmăre din pag. 19)

calitate. Autorul reușește într-o măsură remarcabilă să animeze orice atmosferă, să pună în evidență situații dintre cele mai amuzante, să ridiculizeze și să ne facă să devenim mai detașați, chiar și puțin mai îngăduitori în fața greutăților și răutăților de tot felul. Sunt pagini în care umorul inundă amărăciunea, autorul punctând și taxând permanent teatrul ieftin jucat de cei care se cred atotputernici. Un umor ce reușește să stârnească măcar un început de râs. Pentru că, până la urmă, râsul este o automângâiere, așa cum susținea și Freud, iar proza umoristică nu este altceva decât un bun prilej de a ne ușura sufletul, la modul înălțător.

Diana HANDRA

CHEMARE TAINICĂ

O tainică chemare ca focul arzătoare
Îmi poartă pașii-agale în lumi nemuritoare
Prin filele de vreme ce se deschid ușor
Spre satul străjuit de curcubeu și dor.

În liniște divină-mi trăiesc clipele-acum
Mă-nvăluie același neasemuit parfum
Și dulcea mângâiere, ce-mi fuse-o regăsesc
Iar lacrima-mi fierbinte nu pot azi s-o opresc.

Învăluită-n falduri din timpul făr' de glas
Adun mănunchi de gânduri la fiecare pas
Din leagănul de vise cu zâmbet ștregăresc
Fărâme de iubire spre sufletu-mi țintesc.

Împart tiptil, sfioasă, azi bucurii o mie
Păstrate-n limpezime de gând, melancolie,
Profunde sentimente-adunate la un loc
Din tainica-mi chemare, buchet de maci de foc.

AL TĂU CERȘETOR

Când te zăresc pe tine simt dulcea fericire
Să fie oare-amorul cu brațele-i perfide?
Cu focu-i fără margini pe aripi de iubire
Dumnezeiești trăiri în inimă-mi deschide.

Privesc spre chipu-ți tandru scăldat în frumusețe
Plutind în lumi de vis cu patimi juvenile
Râvnind a ta iubire - fiori de tinerețe -
Învăluită-n taine – miresme de zambile.

Îngăduie-mi, dă-mi voie în viața ta, ușor,
Privește-mi bucuria și-a ochilor sclipire
Mă lasă azi o clipă să fiu doar cerșetor
De vise-nmiresmate și dăruie-mi iubire.

CĂSUȚA MEA

Căsuța mea,
pictată-ntr-o singură culoare
dar naște-un curcubeu sublim în univers
păstrează vie încă mirabila-i candoare
locul în care doruri se unduiesc în vers.

Căsuța mea,
lăcașul de ieri, de azi, de mâine
trăiri divine-n cuibul din care se prelinge
filonul de lumină pe abur cald de pâine
cu liniște mă-mbracă, un înger mă atinge.

Căsuța mea,
comoară de vis și nestemate
ea, dulce sărutare la pragul nemuririi
un leagăn fermecat, parfum de bunătate
ființa mi-o îmbracă în straiile iubirii.

Căsuța mea,
legendă cu dăruirea-i sfântă
copilăria-mi fuse cu dor de veșnicii
pictând pe roata vremii imaginea ce-ncântă
și-o dulce nostalgie-ntr-un râset de copii.

FLOAREA DE CIREȘ – PETALE DE VIS

Doruri născute-n taină, trăind în altă lume
Cu frumuseți divine țesute-ntr-o minune
Cu șoaptele fierbinți strigându-mă pe nume
Sunt îngerași sublimi plecați în rugăciune.

Când dintr-un colț de vis zâmbește un măceș
Tărâm cu fluturi veseli pe limpezimi de cer
Copilăria-mi pare azi floarea de cireș
Pictată-n plete dalbe din tainicul mister.

La umbra lui și gândul e-mpovărat de floare
Pe ramuri înflorite sub străluciri astrale
Corolele-i gingașe-aripioare plutitoare
Ninsori de puritate cu-albe, sfinte petale.

Îmi râde-a primăvară, gingașă, mândra floare
Coboară-ntr-un amestec de pace și candoare
Se-ndreaptă înspre mine, surăde zâmbitoare
Se unduie alene-n oceanul de splendoare.

Cu amintiri ce zburdă prin clipele de-acum
Cireșul meu vrăjit mi-a fost drag început
Unde făceam palate din floare și parfum
Învăluită-n albul de floare am crescut.

Constanța ABĂLAȘEI-DONOSĂ

Denisa și șoaptele de catifea

(**Șoapte de catifea** / autor: **Denisa Lepădatu**, Editura InfoRapArt, Galați, 2012; desene interior: Denisa Lepădatu, lector și prefațator: Cristina Roșu, redactor de carte: Petre Rău)

La începutul lunii aprilie 2013, la Muzeul Brăilei a avut loc festivitatea de premiere a Festivalului Național "Ion Creangă", organizat de Școala Gimnazială "Ion Creangă" din Brăila.

Mentor al acestui act de cultură început cu mulți ani în urmă, a fost prof. Angela Olaru. Invitatul special la acest festival a fost poetul, editorul și omul de cultură Nicolae Băciuț.

După festivitatea de premiere am rămas vrăjită în fața unui chip mirific a unei mândrețe de copilă cu plete lungi, subțirică și puțin șatenă, strălucindu-i ochii de bucurie, dar și de stăpânirea de sine. M-a rugat să facem niște poze împreună după ce mentorul ei, editorul și scriitorul Petre Rău, mi-a înmănat revista literară Boema.

Așa începe prietenia mea cu Denisa! Am privit-o cu admirație iarăși, în gând îmi străfulgerau amintirile copilăriei mele. O admiram cu bucurie cum ținea la pieptul ei gingaș un teanc de cărți primite în dar la premiul I obținut la acest Festival Național, ca și altele. Era foarte atentă la discuția dintre mine și domnul Petre Rău, legată de poezie, de artă plastică, de cultură în general. Cu mult entuziasm, la un moment dat, mi-a întins cu mână ei fragilă, o carte, spunându-mi politicos că mi-o dăruiește.

- De ce mi-o dăruiești? am întrebat eu, un pic sur-

prinsă.

- Este cartea mea, este scrisă de mine!

Ușor, am făcut doi pași înapoi spre a o privi cu mai mare atenție.

- Cum, tu ai scris o carte? a fost reacția mea, neștiind prea multe despre această copilă de numai zece ani.

- Am mai multe cărți scrise de mine, a adăugat ea, aceasta este de povestiri, însă am și una de poezie, și una în lucru...

Poate spre uimirea ei, o priveam așa într-o perpetuă admirație. Aveam în fața mea o elevă de clasa a IV-a, premiantă la acest festival, dar și posesoare a unor cărți editate, cu scrierile sale. Am primit cartea cu mare bucurie în suflet, mulțumindu-i. I-am cerut voie s-o strâng în brațe, lângă mine, să-mi rămână imortalizat în inimă chipul ei gingaș și privirea blajină, fiindcă am simțit că locul ei trebuie să fie în inima mea.

Printre frânturile de timp am reușit să citesc cartea Denisei.

M-am întrebat uneori, oare câte ceasuri nedormite, după ce-și făcea rugăciunea pentru somn și câte planuri înfiripate au fost în mintea acestui copil? Da, toate gândurile și le-a strâns în cartea asta, "Șoapte de catifea". Cu întrebări și dorințe, cu trupul ei firav plimbându-se prin foșnetul pădurilor și parcurilor din preajma orașului Galați, însoțită de iubirea părinților sau a bunicilor ei, mereu a rămas fermecată de cântecul păsărilor, de soare, de curcubeul de după ploaie, de după furtună, de cele patru anotimpuri ale anului, reușind să pună între cele două coperte ale cărții gândurile și desenele sale, electrizând nu numai pe cel ce o citește sau o răsfoiește numai prima dată, dar pesemne și colegii de școală, profesorii, obținând atâtea binemeritate și impresionate premii de la mai toate concursurile la care a participat.

Și dacă ar fi să intru în lumea ei fascinantă, a copilăriei, remarc cu mare ușurință că Denisa îi depășește cu mult pe copiii de seama ei, și nu numai, prin activitatea ei literară și celelalte activități care o caracterizează ca pe o ființă perspicace. Parafrazându-l pe scriitorul și editorul ei Petre Rău, îmi veți acorda dreptate pentru cuvintele spuse mai înainte: "*Trebuie să fie un act de mare bravură să te aventurezi în jungla vocabulelor la o vârstă foarte fragedă. Ori Denisa Lepădatu exact asta ne dovedește: că poți atinge stelele universului compoziției scrise fără o știință sofisticată a cuvintelor. Sub penița sa se naște magie, ca un veșmânt protector pentru ceea ce numim frecvent gingășie. Cuibărin-du-și iubitorul suflet printre cuvinte, sunt tentat să cred că, de până acum, Denisa trage cu ochiul spre Nemurire*".

Spre nemurirea gândurilor tale Denisa, tare aș dori ca ele să zboare ca o săgeată călătorind printre stele și lumină, printre rândunele și cocori, peste Dunărea cea mare cu răsărituri sclipind până-n serile parfumate cu nostalgice crepusculări.

Ioana-Claudia DIMA

Acte repetate în parfum de tei

Era aproape miezul zilei, iar razele poleite ale Soarelui se jucau cu frunzele teiului bătrân de pe Strada Domnească. Fereastra mea îl oglindea, lăsându-mă să-l privesc mirată, datorită statorniciei sale. Vântul cald al verii mângâia foițele de smarald, făcându-le să se miște în ritmul limbilor ceasului. Timpul se scurgea tot mai repede, umbra astrului îndepărtându-se de odaia mea și urmărindu-mi mintea. Stiloul aștepta însetat să atingă foaia albă și să-mi asculte poveștile de odinioară. Însă inspirația nu era la fel ca teiul bătrân. Ideile nu rămâneau înfipte în gând, iar cuvintele nu tresăteau la fel ca la o adiere a vântului. Dar ceva hrănea neîncetat rădăcinile din sufletul meu. Lumea îmi dădea putere să scriu și să dau frâu liber imaginației. Vorbele, întâmplările, amintirile celor din jur mă călăuzeau pe drumul creației, sculptând adevărate monumente ale slovelor. Însă vuietul acelei zile doar îmi șoptea crâmpoie dintr-o întâmplare tipărită pe filele Galațiului de altădată.

Pentru un moment am oftat, dorindu-mi să pot atinge culmile succesului. Am încercat să immortalizez în minte falnicul copac fiind mic, fără coroana lui verde, începând să-l descriu în joacă...

Aleea plină de miresmele teilor era îmbrăcată numai în zumzetele oamenilor. Ca niște cupole în miniatură, pălăriile doamnelor mișunau, ascunzând chipurile cu priviri agere, ochi ca două perle și zâmbete animate de articolele din cotidiene. Bărbații, îmbrăcați cu frac, discutau porniți ultimele zvonuri din inima orașului, sorbind fiecare noutate la fel ca și cafeaua de dimineață. Unii schimbau „paroles” despre vreme, iar alții se gândeau la evenimentele din seara respectivă. Însă decorul scenei pline de voci necunoscute, dar ascultate, fusese schimbat de anunțul unui băiat de nouăsprezece ani, cu bască pe cap și cu o voce răsunătoare. Acesta anunța punerea în scenă a unei piese cunoscute la teatrul din urbe, de unde nimeni nu trebuia să lipsească. Titlul rămăsese anonim, păstrând suspansul, făcând, parcă, Soarele să ardă și mai tare. Fără a mai aștepta, atât bărbații, cât și femeile care însuflețeau aleea, plecară pentru a răspândi vestea, căci toate anunțurile porneau de pe Strada Domnească încă din zorii zilei. Doar într-un colț mai stătea ea, privind gazetele lăsate în urmă, pe jos. Acelea vorbeau despre debutul său. Chipul exprima ambiție, dar și sensibilitate pentru artă. Însă emoțiile nu i se puteau citi, deoarece scena era casa ei, actorii-familia, iar publicul-imortalizatorii momentelor în care se întrezăreau scilipiri ale talentului și strălucirea unei povești.

Pasul i se grăbi pentru a ajunge la timp la repetiții, lăsând în urmă să curgă aleea și peisajul împânzit de valurile Dunării. Se vedeau trecând corăbii, cu catargele înălțate la cer. Orologiul zilei bătu de treisprezece ceasuri, iar tânăra actriță ajunsese la poarta teatrului. Alergă în sală și imediat auzi glasul regizorului, gros și tăios, explicând cea dintâi scenă a primului act. Gesticula neîncetat, aproape scăpându-și ceasul din buzunarul vestei. Nervos, se uită nedumerit pentru a decoda timpul deoarece teatrul nu-l cunoaște, respectând numai ritmul replicilor. Intimidată, artista încercă să

se ascundă de privirea ascuțită, plecând ochii la paginile scenariului. Imaginea din spatele cuvintelor aproape căpătase viață pe scenă. Pe fundal se vedea pictată Dunărea sclipind și înaintând către alte meleaguri, fiind primită în Galați de Palatul Navigației. La îndemnul regizorului, toți actorii s-au adunat pe scenă. Piesa vorbea despre dragostea a doi tineri. Fata, o artistă cu viața asemenea unei palete de culori, iar el, băiatul, un fiu de negustor, iubitor de aventură și dornic de a vedea întreaga lume. Numele ei era Ștefana-Fani, iar al lui, Ștefan. Cei doi se iubeau nespus de mult, însă visele fiecăruia păreau să devieze cursul iubirii lor. Fani avea să rămână în oraș pentru a-și vedea cariera înflorită, iar Ștefan vroia să plece pe mare. Amândoi își promisese că adierea vieții îi va readuce împreună. Înainte de a pleca, ei se întâlnesc lângă un tei unde își iau rămas bun. De pe puntea corabiei, se uită înapoi la Fani ca și când ar fi zărit-o peste câțiva ani, la fel de frumoasă și gingașă.

- Excelent! Vă felicit! se auzi răsunând glasul domnului Lupa. Am analizat fiecare act și totul este perfect! Ne vedem diseară la ora șase fix.

Cortina serii se ridicase și descoperise orașului tainele asfințitului, îmbrăcate în armuri înflăcărâte, de un roșu asemenea macului. Dantela albastră a Dunării era pictată de ultimele raze ale Soarelui în auriu și violet, de parcă toamna și-ar fi lăsat pașii pe valuri. Câteva dintre scilipirile colorate atinseseră și pereții teatrului în fața căruia o mulțime aștepta nerăbdătoare să intre. Ca întotdeauna vorbeau cu mult interes și își dădeau cu părerea în legătură cu orice subiect, dar, în seara aceea, se auzea pe buzele lor doar tema piesei. Când Soarele și-a aruncat în văzduh ultimii stropi de joc, doamnele și domnii, îmbrăcați la patru ace, au pășit în sala mare a teatrului. Nerăbdători, s-au așezat pe locuri, așteptând în tăcere debutul. Tânăra artistă stătea în culise, gândindu-se că după această seară lumea va înțelege că nu este doar fiica unei actrițe, ci o fată pasionată de actorie și însetată de a cunoaște fiecare mască a omului: de la fericire și agonie până la extaz. Oglindea în fața căreia era așezată îi schițase portretul perfect, citindu-se în ochi bucuria și încrederea în sine. Pentru rolul său purta o rochie albă, diafană, cu o cingătoare albastră și o pălărie cu trandafiri de azur. În fața scărilor către scenă, își imagină cum se află chiar pe bulevardul Domnească, așteptându-și iubitul să se întoarcă în brațele orașului său natal. Teatrul nu mai cunoscuse nicio dată un succes mai mare. În acea seară toată lumea urmărise povestea lui Fani și a lui Ștefan cu emoție și fiecare spera ca valurile Dunării sau mireasma teiului să-i aducă împreună. Nimeni nu se îndoia de faptul că aceste meleaguri vor întoarce din condei sfârșitul.

Curând sala se umpluse de voci cristaline și aplauze covârșitoare. Actorii se aplecau în semn

(continuare în pag. 35)

Olimpiu VLADIMIROV

POPASURI TULCENE CU GALA GALACTION

Între marile personalități ale culturii noastre, care au străbătut meleagurile tulgene și ne-au lăsat mărturii despre ele (A. Macedonski, A. Vlahuță, N. Iorga, M. Sadoveanu, J. Bart, N. Dunăreanu) locul lui Gala Galaction capătă o distincție deosebită prin particularitățile pe care le întruhipa călătorul: profesor de teologie, preot și scriitor.

Entuziasmul cu care i-a plăcut să umble, să vadă, să cunoască viața și frumusețile naturii, într-un cuvânt „sentimentul drumetiei”, se concentrează sintetic în aforismul său atât de personal: „cu cât călătorești mai mult, cu atât te întâlnești mai des cu Dumnezeu”.

Luând în 1909 doctoratul în teologie, este numit defensar ecleziastic (procuror bisericesc), funcție datorită căreia a cutureiat regiuni întregi ale țării, adunând un însemnat material de viață și participând intens la problemele mari ale timpului său. „Această slujbă a mea – notează Galaction - care mă îndatora să străbat țara în lung și-n lat, să mă reîntâlnesc cu holdele din copilărie, să urc plaiurile Mehedințului, să înnoptez lângă Olt, lângă Jiu și lângă Dunăre, să răzbat pădurile Argeșului și ale Vâlcii, a făcut să izbucnească în inima mea, de sub frunzele scuturate a zece ani de teologie, pare că un popor năvalnic de ghiocei și viorele...”

În acest context, Dobrogea i-a devenit unul dintre locurile preferate (de la Sulina la Mangalia și Techirghiol și de la Constanța la Tulcea), pentru vechimea ei creștină și românească, pentru frumusețile Deltei și „minunea de smaragd fluid” a Mării Negre, de care a fost vrăjit pentru totdeauna.

Popasurile de la Tulcea, Mănăstirea Cocos, Sulina, Insula Șerpilor, Cherhanaua Roșuleț sunt prezente în jurnalele sale, apărute la Editura Minerva (1973, 1977, 1980), „ca macii în holdele dobrogene”.

Pentru prima oară cunoaște Tulcea, în perioada 10-12 iunie 1912, împreună cu scriitorii Cincinat Pavelescu, Șt. O. Iosif, Petre Locusteanu și apreciatul actor al Naționalului bucureștean, Petre Liciu. Le-a fost amfitrion profesorul și scriitorul tulcean Nicolae Dunăreanu, organizatorul unei șezători literare. Parfumul teilor în floare care îmbălsăma parcă anumite străzi ale orașului nu va fi uitat, niciodată, de nici unul dintre ei.

Pe 11 iunie au fost cu toții la Mănăstirea Cocos, aflată în reparații (1911-1913), admirând construcția bisericii monumentale de astăzi (ridicată după planurile arhitectului Toma Dobrescu), cu regretul că n-au vorbit și cu starețul Roman Sorescu, acesta lipsind de la mănăstire.

A doua zi, pe vaporul care îl ducea la Galați a aflat, de la un călător care citea ziarul, că a murit I. L. Caragiale.

În martie 1936 a fost, din nou, la Tulcea „pe calea lină și desfătăată a Dunării, pornind din Galați. Sâmbătă 21 martie, am vorbit la Liceul de băieți, în fața unui imens auditoriu școlar de ambe sexe. După aceea, am vorbit într-o sală de cinematograf, despre „literatură și credință”: a doua zi, 22 martie, împreună cu preotul Vasilian, care mă găzduia și cu protopopul orașului, am săvârșit, la catedrală, sfânta liturghie și am ținut o predică despre „Pacea Domnului”. Am cercetat familiile Cristea și Bogdănescu. Duminică, după predică, am fost rugat să dau câtorva cititori ai cărților mele autografe în librăria

Hangief. Am găsit chipuri simpatice, prietenii ascunse și atingătoare, manifestări de devotament literar sau creștin...”

Dar, orașul pe care l-a îndrăgit de la prima cunoștință, numindu-l „un fel de copil adoptiv” al călătorilor și notelor sale, această „floare a gurilor Dunării, Veneția românească”, „unul dintre cele mai originale orașe ale pământului românesc” a fost Sulina.

Perseverent a stăruit pentru terminarea catedralei din Sulina cu hramul Sf. Ierarh Nicolae, patronul marinarilor, zidită în roșu până sub acoperiș înainte de primul război mondial, din inițiativa preotului Ion Gheorghiu, dar rămasă ani de zile, cu scânduri la uși și ferestre.

Proclamând lăcașul din Sulina problemă națională, a primit să facă parte din Comitetul de construcție, umblând, apelând și mobilizând toate posibilitățile pentru realizarea „unui imn al gratitudinii naționale și un semn al stăpânirii definitive românești pe aceste locuri”.

S-a bucurat enorm în 1933, când a văzut-o gata pe dinafară și a oficiat un Te-Deum lângă ea. În articolul scris cu acest prilej a afirmat că „un locaș de închinare în Sulina este executarea uni testament istoric al lui Mircea Basarab. Catedrala din Sulina va fi, lângă marea Neagră, încă un bastion al cetății românești”. A continuat misionada pentru terminarea interiorului, iconostas și pictură.

Peste un an, a amintit de catedrala de la gurile bătrânului fluviu precizând că „locul unde se ridică e prea simbolic și lumina importanței lui e prea năvalnică pentru ochiul nostru sufletesc. Un sanctuar închinat spiritualității creștine așteaptă valurile (de ajutor) ale norodului românesc”.

Sfârșitul lunii iulie 1935 îl găsește din nou la Sulina: „20 iulie (sâmbătă), am ajuns în Sulina cu bine. Amicii mei, doctorul general Vasile Panaitescu și soția sa, doamna Antoaneta Panaitescu ne-au primit la debarcader cu aceeași trainică simpatie, dovedită nouă de multe ori și îndeosebi acum doi ani când am fost pentru prima oară, oaspeții lor aici în Sulina (...) Amintiri din literatura lui Jean Bart și îndeosebi din romanul Europolis se amestecă în priveliștea de vastă crepitudine și de tristă inaniție comercială a acestui oraș atât de zgomotos și de activ odinioară (...) Am făcut cunoștință cu doi preoți catolici, parohul din Sulina, Bachmeyer și parohul din Malcoci, Lenz. Oameni tineri, dar bine crescuți, disciplinați și cu un robust simț de demnitate bisericească”.

„Vineri, 26 iulie, am fost la insula Șerpilor cu inginerul Burghilea și cu mai mulți funcționari ai Comisiunii Europene a Dunării (...). Când a început să aburească din valuri fruntea insulei, mi s-a părut deocamdată ca o pălărie de pagodă; mai pe urmă mi s-a precizat ca un frontispiciu de templu grec și impresiunea aceasta s-a menținut multă vreme (...).

Insula Șerpilor este vechea insulă a lui Achile, Fido-Nisi a grecilor de azi și „Lewki” a lui Alexandru Macedonski (...) Privind de sus, de pe stânci, în prăpastia agitată și verde-transparentă, mi-am adus aminte de Capul Caliacra și de pintenul Sf. Nicolae

(continuare în pag. 35)

pe care le-am cercetat acum vreo 10-12 ani cu neuitatul amic Jean Bart. În rapoartele englezești de la 1856 este reprodus un fragment din (Flavius) Arrianus privitor la Insula Șerpilor și anume din scrisoarea lui către împăratul Adrian, „Plutire în jurul Euxinului”. Ne-am plimbat pe insulă, ne-am urcat în far, am adunat câteva fragmente minerale și mai ales câteva cioburi din zdrobitul și imensul depozit de olărie care pare a fi fost, aici pe insulă, lângă templul dedicat lui Achile. Pentru ce atâtea amfore pe această insulă? Probabil ca să adune apa ploilor și să păstreze untdelemnul. Arrian spune că la templul lui Achile era un pelerinaj însemnat. Veneau greci de pretutindeni și jertfeau țapi întru pomenirea semizeului lui Omer. Erau aici preoți, un oracol, o așezare sistematică. Pentru pelerini trebuia apă și untdelemn”.

„Duminică, 28 iulie, am ținut încă o predică în biserica din Sulina, iar luni, a doua zi, împreună cu arhitectul Robert Mihăescu (care făcuse planul lucrărilor de construcție a catedralei), cu preotul Vărgolici, cu soțiile lor și cu copiii mei, am făcut pe potecile bălții o excursiune până la cherhanaua Roșuleț. A fost un fel de ediția a doua, a lucrurilor văzute și descrise altă dată. Viitoarea catedrală din Sulina, gata și împodobită pe dinafară își așteaptă zestrea și podoaba interioară. Anul acesta, cu suma de trei sute mii, acordată de dl. ministru Lepădatu, nu vom putea decât să executăm câteva detalii din cele ce mai rămân de făcut (...)

„Aseară, sâmbătă (3 august), la ora 10,35 am coborât în București după o călătorie cu vaporul și cu trenul de 17 ore ! Sulina a rămas în urmă ca un vis înșorit și simpatic. Familia doctorului Panaitescu ne-a făcut petrecerea, lângă Dunăre, familiară și nostalgică. Gazda noastră, de pe cheu, ne lasă înduioșate amintiri. Familia Rozario Caruana a completat cu grație pe amicul Vasile Panaitescu”

În 1937 Gala Galaction a cerut iarăși „o categorică precădere” pentru biserica din Sulina, iar în decembrie 1938 informa că „pe afară biserica arată că e terminată, dar înăuntru este șantier și magazie”. Și de data aceasta a evidențiat importanța Sulinei ca oraș unic: „Balta, Marea și Dunărea se adună la Sulina, pentru cine știe să privească și să înțeleagă, ca într-un nod de pietre prețioase”. Proiectându-i perspectivele de dezvoltare, pe linia valorii naționale a acestui oraș-port, a declarat că „biserica din Sulina va fi un monument românesc între trecut și viitor”. A evocat Sulina, din nou, în 1946 arătând specificul și însemnătatea „orașului fără pereche”.

Să mai reținem că în anul 1932 a conferențiat la Radio București despre „Dealurile Dobrogei” (21 august), iar pe 28 august despre „Mănăstirile dobrogene”.

Însemnările lui Gala Galaction despre popasurile sale tucene au o valoare documentară și istorico-literară evidentă, constituindu-se într-o sursă informativă autentică, cu numeroase elemente inedite, corelată cu epoca străbătută și cu oamenii acelei epoci.

Forța descriptivă a precizărilor este revelatorie pe fondul unei viziuni lirice plină de substanță și sobrietate. Puterea de observație se oprește la semnificative notații geografice, economice și culturale, precum și la relațiile dintre oameni, într-o viziune realistă, de profundă umanitate.

de mulțumire că totul ieșise conform viziunii creatorului. Aplaud și eu, cuprins de lacrimi în ochi și mândru de interpretările lor. În sfârșit îmi văd munca roditoare, falnică, aidoma teiului bătrân, unde poate că timpul, într-adevăr, i-a reunit pe cei doi, Fani și Ștefan. Și uitându-mă în sală, la toate aceste chipuri, la cortina care a salutat sute de artiști, la luminile care au păstrat aprinsă flacăra unei povești, mi-am dat seama de comoara pe care o am lângă mine.

Orice colț, loc, lucru sau întâmplare ascunde în spatele său un izvor nesecat de inspirație, dând viață unei clădiri și transformând-o în simbol gălățean.

Pentru conformitate,
Teatrul „Fani Tardini” din Orașul Teilor

Notă: *Lucrarea a obținut Premiul pentru originalitate la Concursul “Scriitori de ieri, de azi și de mâine”, categoria 8-14 ani, din cadrul Festivalului Național al Cărții “Axis Libri”, Galați, 22-26 mai 2013*

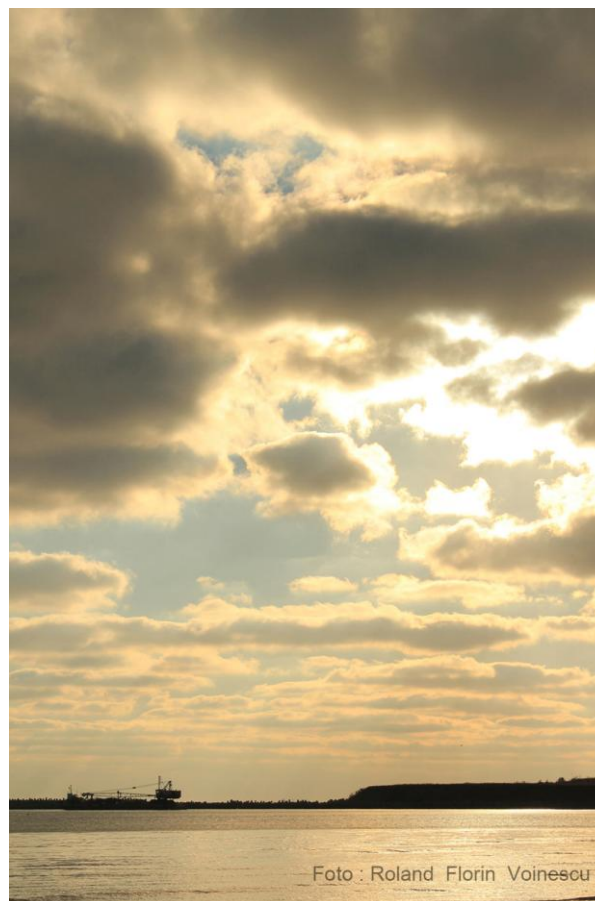

Foto : Roland Florin Voinescu

Monika TOTH

* * *

azi nu sunt tristă
 mă întâlnesc cu tine
 chiar în dimineața aceasta ploioasă
 mi-am cumpărat
 geantă cu baretă lungă
 ginși albaștri și bluză cu floricele
 cercei în formă de trifoi
 am vopsit o șuviță de păr
 blond-rece
 mi-am făcut unghiile roz și
 am tatuat numele tău pe gleznă
 mă bucur azi
 pentru că nu o să fim împreună
 doar în vise ciudate
 în gânduri pufoase
 ci fața în față
 vom putea rosti
 sfinte cuvinte românești

îmi plăcea

îmi plăcea să mă vezi îmbrăcată
 cu haine de primăvară sau toamnă
 dar numai în vise m-ai văzut goală
 acum
 în niciun fel nu mă vezi
 amintirea din
 umărul pixului meu
 e o lacrimă în pieptul hârtiei

iubitule

Gheorghe

sumar îmbrăcată
 radiez de fericire
 nu mă frământă nimic
 gândul mi-e plecat
 cu nopțile glazurate
 prins în diminețile verzi
 mi-aș stinge în piept toată lumea
 binecuvântată
 de pământul și orașul meu
 în casă și în cuvintele mele
 pentru tine iubitule

Tu nu ești Făt-Frumos

tu nu ești Făt-Frumos
 dar nici macho
 ești un bărbat chipeș
 cu riduri pe față
 ce-ți dau oarece prestanță
 fără tine
 nici zilele cu soare
 nici nopți cu stele
 nu strălucesc
 nu-mi închide poarta inimii
 și nici fereastra sufletului
 aș fi doar o frunză veșnic ofilită

cad...

cad frunzele galbene
 cade lacrima amară
 dorul verde scrijelește inima
 o nălucă șoptește că mâine ai să vii
 să mă vezi
 speranța îmi colorează chipul
 cu zâmbet pe buze merg la culcare
 în vis ne atinge curcubeul

o zi

o zi cu soare și multe albine
 miros de lalele
 aromă de crin
 doina roz pe buzele tale
 în grădină
 zeii dansează hora
 în camera mică
 sufletul meu se dansează numai de tine
 dacă tu nu ești aproape
 nici eu nu pot să-ți fiu departe
 aș vrea să mă lase viața
 să pot sta în chirie
 la căsuța ta în mijlocul pădurii
 inima mea plătește deja în fiecare clipă

sunt

Azi sunt un poem scurt
 ca vara,
 mâine o să fiu un cuvânt lung
 ca părul.
 Poimâine o să fiu o silabă
 cu multe coșuri...
 Pentru tine, oare ce sunt?
 Poate un punct, o virgulă,
 un cerc, un pătrat...
 Eu am pus întrebarea.
 Tu nu dai nici un răspuns?
 Eu de ce vorbesc fără rost?
 Tu de ce taci fără sens?

Diana-Ruxandra DIACONU**Din spiritul ancorei**

Mai tulbure decât apa și cubul
 S-agită vântul în epave.
 Colorat și transparent,
 Un foc îndepărtat dinspre înec.
 Din ceasul și elicea dimineții,
 Pescărușii respiră momente.
 Momentele norilor și ale sticlei
 Întrevăd palmele fumurii.
 Scufundat în amiază,
 Ochiul își privește cupa regăsirii.
 Mai întunecată decât plumbul,
 Mai ruptă decât orizontul,
 Ancora lumii sculptează vase din nămol.
 Mai viu, mai află, mai tot,
 Despletit și domol,
 Un zumzet se cerne în port.

Uz de cerc

Se desprind treptele din aburul nopții
 Sub felinarele târzii.
 Cu cercuri în palme și în chip
 Pornesc apele cu oamenii dimineții.
 Dependente de voința rondoului și a soarelui
 Vârtejurile toate își scriu la fiecare pas
 Fiecare literă.
 Răspunsul materiei mai pierde un pod,
 Mai ascunde o știință,
 Iar oamenii rămân cercuri mai vii
 În lumină și întuneric.
 Și dacă vârful piramidei va fi un cerc,
 Mai multă viață își va umple aria
 Cu himere.

Nonentitatea albului în verde

Mecanisme zărite de un sunet, de un corp
 Se pierd în numele de verde.
 Pur sau gol în florile centrului etern
 Se-adăpostește conturul, privirea și simțul.
 Întindere sau culoare, uzual sau literal,
 Trăiesc și trăiește un glas alb
 Prin soarele, prin apa acordurilor din sevă.
 Strălucitoare sau iluminate de emoții tainice
 Nonculturile viciilor urbane orbesc
 În două culori necugetate ale naturii.
 Cu mii de părți sau chiar mai multe
 Concep latent substanța formelor mute.

Perpendicularele din corabie

O flacăra vitală arde întins spiritul
 Cu-o permanență a spațiului de ceară.
 În afara oricărei linii, drumul mai pierde o vară
 Prin spectrul distanței de-o iarnă.
 Fericit să-mi îndrum corăbiile
 Le tot întorc la duh și lemn,
 Corabia primă a unui gând etern.
 O văd în eclipsa semnului de întrebare
 Din mersul sufletelor arse de soare.
 Arătat în semnul circumstanței,
 Unit și reunit în calitatea de a crede,
 Șirul perpendicularelor dispută armonia.
 Căderea pietrei la cer din vânturile terestre
 Urnește-ncet corabia pe la ferestre.

Dualismul argilei

Minuscule particule de existență
 Poftesc forma și mișcarea la ploaie.
 Și plouă rece și cald o memorie comună
 A istoriei.
 Cu văz în idei, mult și puțin,
 Compoziția esenței noastre își caută matca
 Prin toposul nelucrat al cerului.
 Din axioma mersului, zborului, târâtului,
 Mișcarea își manifestă solul.
 Un sol al vieții, al ideii de om.
 Mai schimbătoare decât liniștea nopții,
 Mai inexplicabilă decât speculația,
 Soarta se face simțită.
 Prin drum, neam, pericol și-o telegramă
 Am stârnit norul de praf
 Din argila de-o palmă.

Notă: Lucrarea a obținut Premiul editurii "Eikon" la Concursul "Scriitori de ieri, de azi și de mâine", categoria 15-21 ani, din cadrul Festivalului Național al Cărții "Axis Libri", Galați, 22-26 mai 2013.

Vasile POPOVICI

La ceas bezmetic

La ceas bezmetic, țacănind despotice,
Din ascunzișuri, ies iar liliicii;
Privindu-i gânditori, mirați, culbecii,
În zori, le-admiră zborul orb, haotic.

La ceas bezmetic, piață rea, în turlă,
Mai țipă cucuvaia lung, a jale
Și zvon de-aramă suie-n catedrale,
Tresare teama în ghioc și urlă.

La ceas bezmetic, lumea toată trece,
Visând la vremea albă și înaltă;
Anoste clipe-n trupul vremii saltă
Și-ngroapă brume în uitarea rece.

Mai ții tu minte...

Mai ții tu minte-n luncă, noaptea răcoroasă,
că ne-apucase frigul, am făcut un foc
și cum, pe ani lumină, steaua norocoasă
ne trimitea blagoslovire și noroc?

Mai ții tu minte, oare, cerul larg deschis,
seninul din Cefeu¹, azur séptentrional¹
și cum pe raza lunii ne curgea, ca-n vis
un binefăcător fluid universal?

Mai ții tu minte, ai vreo tremurare
când cerul nopții arde-n foc întins ?
acum ai alte-ngrijorări și ți se pare
că alte focuri ard, dar tot de necuprins?

Bulgăre de poezie

Aruncă-mi draga mea,
aruncă-mi
pe sicriu
un bulgăre de poezie!

În loc de lutul greu
și lipicios ca un limax,
ca o năpârcă,
aruncă-mi tropi
și rime, și măsurii,
și ritmuri.

Aruncă-mi, draga mea,
un bulgăre de poezie
să se sfârâme-n tropi,
dar mai ales
într-o metaforă
obscură -
moartea mea!

Să crească mușuroiul dolofan;
mormântul - el -
mormântul meu;

din rădăcini de stânjeni
ce-și trag prin capilare
tropi
și rime,
și măsurii,

și ritmuri
de prin poemele
din preajmă,
acoperite cu bulgări
de uitare.

Iar dacă
timpul, spațiul
se vor curba
într-o einsteiniană
logică,
(poate illogică),
voi reveni din humă,
din propria-mi cenușă
să-ți număr
silabele din versul
(dacă-ți este versul)
endecasilabic
ori
alexandrin.

Și-apoi,
din versul alb,
să-ți număr
silabele
(accentuate
și neaccentuate)
fără rimă.

Doar ritmul,
ritmul nesincopat
va bate-n altă clipă.

Pânza Penelopei

Și te-am cules din Eve și din visuri
prin veac secund să-ți recompun întregul,
iar după, m-am izbit de aisbergul
ce m-a lăsat la fund printre abisuri.

Și-acum, de-acolo caut timp pierdut;
purtați azur și ochii Caliopei
și-ntregul tâlc al pânzei Penelopei
de-abia-n târziul meu l-am priceput.

Liniștea de după furtună

Mai las', iubito, să închid fereastra
să sechesteze un univers în noi
să simt a magmei scurgere-n șuvoi
să fie-ntreg potopu-n noaptea asta.

Prin noi, fluid universal să curgă,
să se pogoare din senin fortuna,
să se ogoaie-n liniște furtuna,
ca liniștea de după...să se scurgă.

Deschide larg fereastra ce-am închis-o
s-ascult cum pacea curge-n univers,
să-ți recitesc poema într-un vers
ce pentru tine dinadins am scris-o.

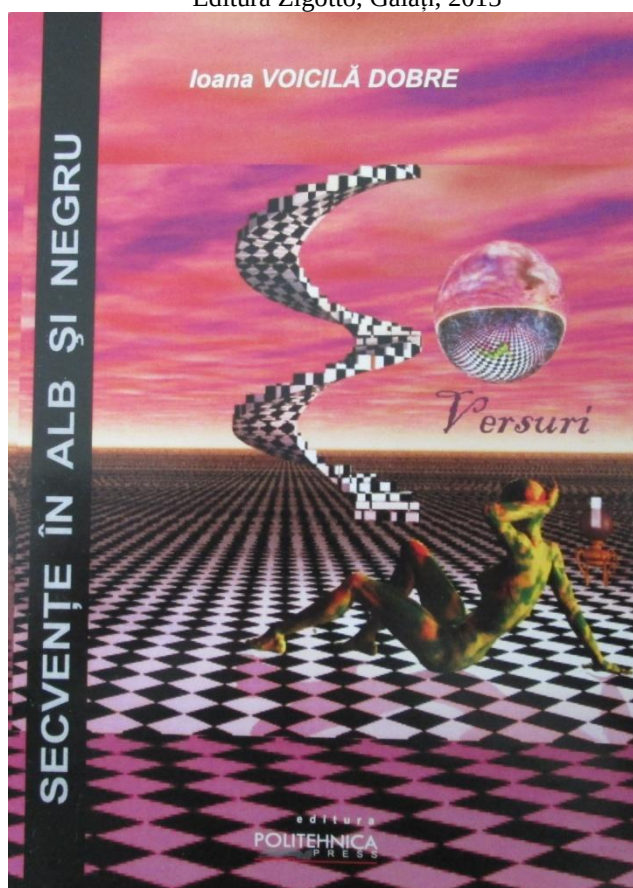
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

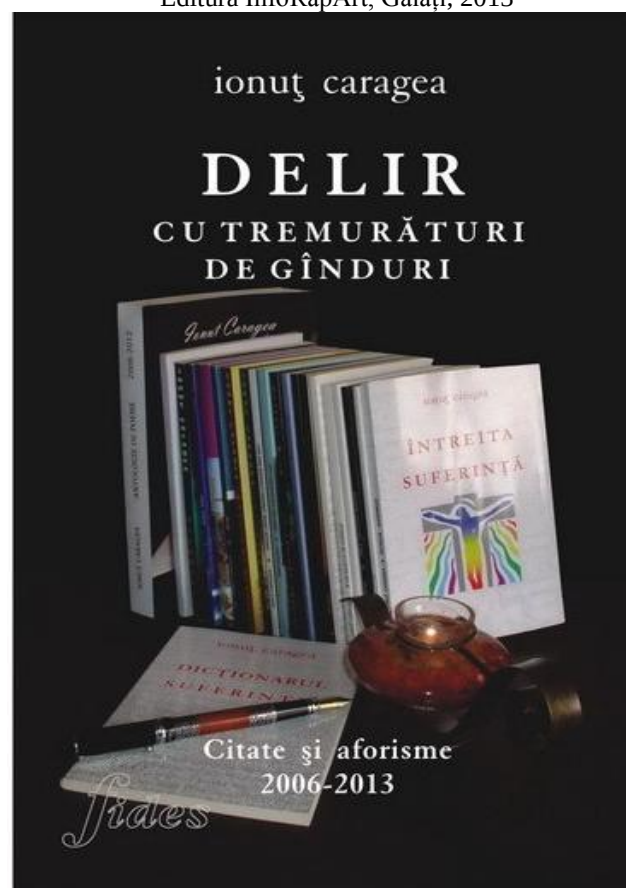
Sebastian Golomoș – *Un romantic incurabil*
Editura Zigotto, Galați, 2013

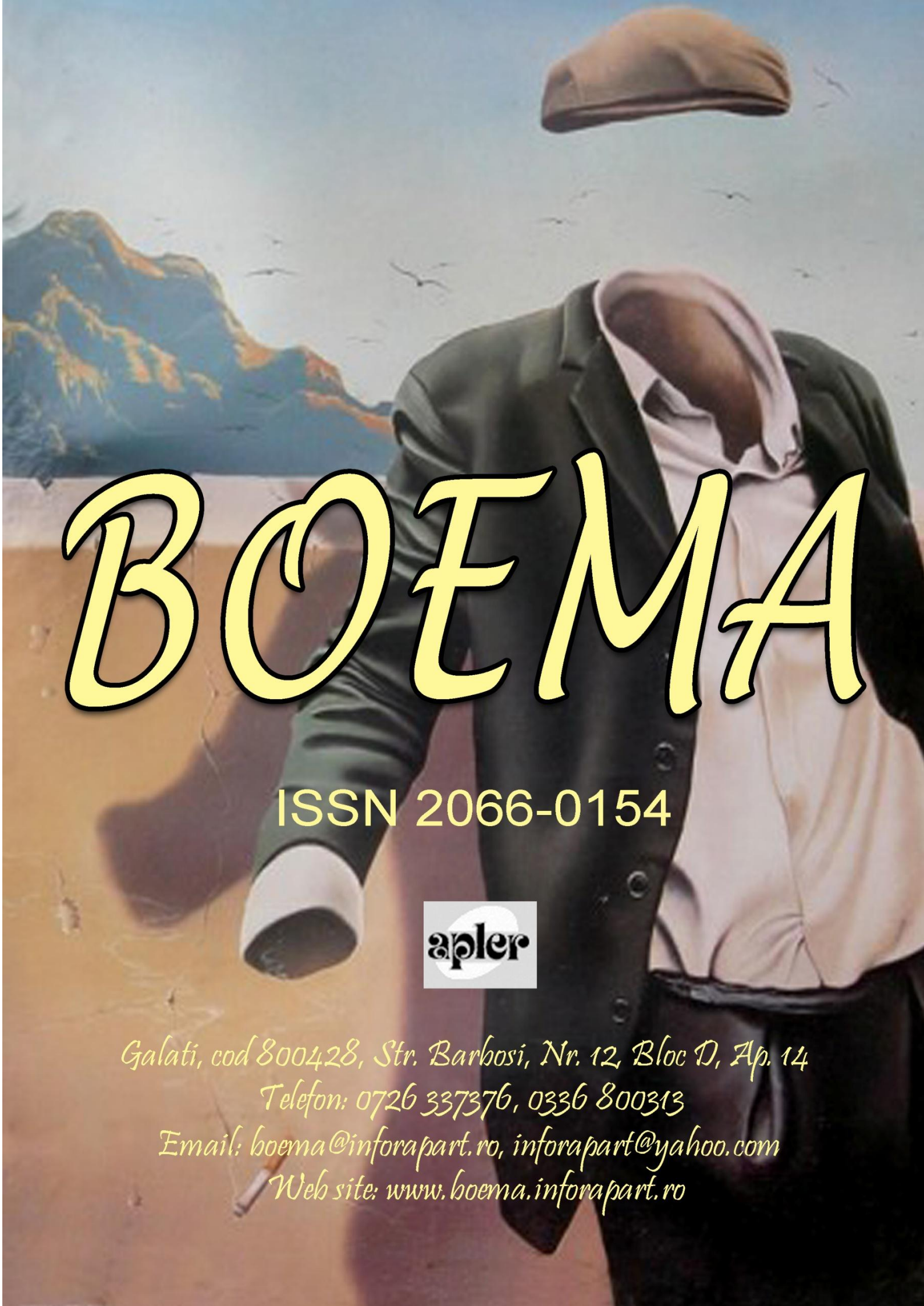
Petre Rău, Denisa Lepădatu – *Vampirii din poveste*
Editura InfoRapArt, Galați, 2013

Ioana Voicilă Dobre – *Secvențe în alb și negru*
Editura Politehnica Press, 2012

Ionuț Caragea – *Delir cu tremurături de gânduri*,
Editura Fides, Iași, 2013

BOEMA

ISSN 2066-0154

Galati, cod 800428, Str. Barbosi, Nr. 12, Bloc D, Ap. 14

Telefon: 0726 337376, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro